

Jelgavas valstspilsētas jaunieši: statistisks raksturojums un jauniešu viedokļu izpēte

Pētījuma ziņojums

Jelgava, 2022

Pētījuma pasūtītājs: Jelgavas valstspilsētas pašvaldības iestāde “Sabiedriskais centrs”

Pētījuma īstenotājs: Mg.sc.soc. Gints Klāsons, Latvijas Kultūras akadēmijas Kultūras un mākslu institūts, lietišķo pētījumu projektu vadītājs, Latvijas Pilsoniskā alianse, datu analītiķis

Saturs

Ievads

Kopsavilkums

Jauniešu statistisks raksturojums

Apmierinātība ar Jelgavas valstspilsētu kā dzīves vietu

Populārākās jauniešu pulcēšanās vietas Jelgavā

Sabiedriskā un sociālā aktivitāte

Jauniešiem pieejamās iespējas

Mentālā veselība

Informācijas ieguves avoti

Ievads

Pētījuma mērķis bija iegūt Jelgavas valstspilsētas jauniešu (to, kuri dzīvo, mācās vai strādā pilsētas teritorijā) statistisku un socioloģisku raksturojumu. Laika periodā no 2022. gada 12. septembra līdz 21. oktobrim tika īstenota Jelgavas valstspilsētas jauniešu kvantitatīva aptauja. Šīs aptaujas dati apkopoti un analizēti šajā ziņojumā.

Jauniešu aptaujas ietvaros **anketu aizpildīja kopumā 771 jaunieši**, tai skaitā 527 jaunieši, kas dzīvo Jelgavas valstspilsētā, 158 jaunieši, kas dzīvo Jelgavas novadā, un 86 jaunieši, kas dzīvo citur ārpus pilsētas un novada. Aptauja tika īstenota, izmantojot pašaizpildāmo anketu metodi (anketa tika programmēta e-vidē). Nākamajā lapā pievienots aptaujā sasniegto jauniešu izlases raksturojums pēc dzīves vietas, dzimuma, vecuma un izglītības parametriem.

Papildus ziņojumā pievienoti **Centrālās statistikas pārvaldes dati** par jauniešu 13 līdz 25 gadu vecumā skaitu un īpatsvaru Jelgavas valstspilsētā pēdējo 10 gadu periodā.

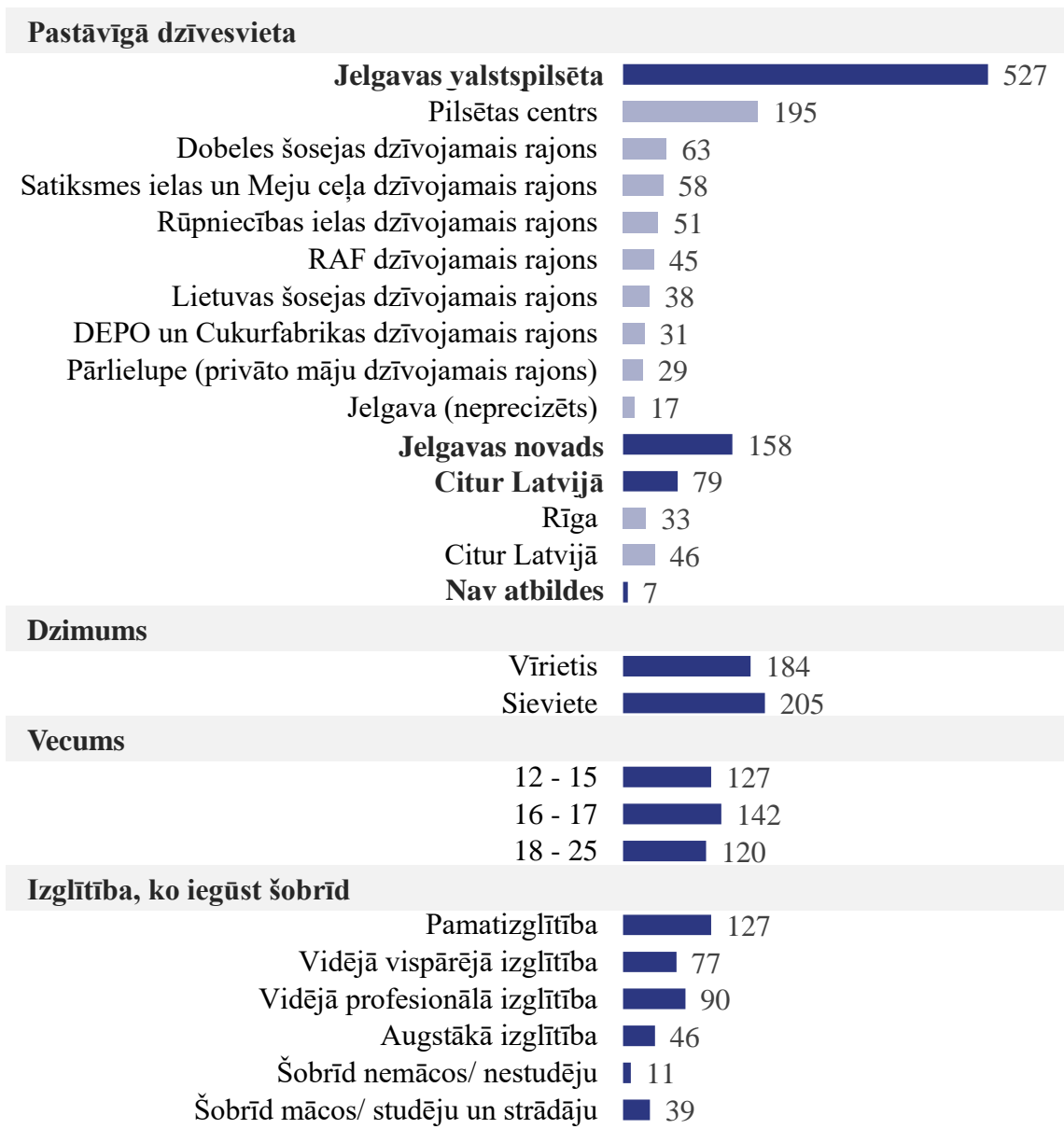
Izpēti izstrādāja:

Jelgavas valstspilsētas pašvaldība

Jelena Grīse, Jelgavas valstspilsētas pašvaldības iestāde “Sabiedriskais centrs”, Jaunatnes lietu speciāliste (+371 63022724, 27842165; jelena.grisle@sc.jelgava.lv)

Gints Klāsons, Sociologs, pētnieks, Latvijas Kultūras akadēmijas Kultūras un mākslu institūts, lietišķo pētījumu projektu vadītājs, Latvijas Pilsoniskā alianse, datu analītiķis (+371 22830200; gints.klasons@gmail.com)

Respondentu profils

Attēlots uz katru konkrēto jautājumu atbildējušo jauniešu skaits.

Kopējais anketu skaits: 771

Kopsavilkums

Galvenie secinājumi (1)

- **2022. gada sākumā Jelgavas valstspilsētā dzīvo 7277 jaunieši** vecumā no 13 līdz 25 gadiem. **Pēdējo 10 gadu periodā** Jelgavas valstspilsētas iedzīvotāju skaits ir samazinājies par 10,2%, bet **jauniešu skaits samazinājies par aptuveni trešdaļu (32,8%)**. Pēdējos trīs gados jauniešu skaits sācis atkal pieaugt.
- **Jaunieši sastāda 13% no Jelgavas valstspilsētas iedzīvotāju skaita** un tas atbilst Latvijas kopējam jauniešu īpatsvara rādītājam (13%).
- **Jelgavā ikdienā uzturas un dzīvo arī citās pašvaldībās deklarētie jaunieši – kopumā 3402 jaunieši mācās Jelgavas valstspilsētā, bet ir deklarēti citās pašvaldībās.** Līdz ar to iespējams apgalvot, ka kopējais Jelgavas valstspilsētas infrastruktūru un pakalpojumus izmantojošo jauniešu skaits ir ne mazāks kā 10,6 tūkstoši.
- **Absolūtais vairākums jauniešu (83%) ir apmierināti ar Jelgavas valstspilsētu kā vietu, kur dzīvot, iegūt izglītību, pavadīt brīvo laiku.**
- **Tai pat laikā kopumā 17% jauniešu pauduši kritisku novērtējumu par Jelgavas valstspilsētu kā vietu, kur dzīvot, iegūt izglītību, strādāt un pavadīt brīvo laiku.** Šie jaunieši tika lūgti norādīt kritisko vērtējumu iemeslus. 7% nav varējuši pamatot savu kritisko vērtējumu un **5% norāda, ka Jelgavā nav ko darīt brīvajā laikā.** Pārējās atbildes katru snieguši tikai daži jaunieši, bet kopumā norādīts uz ļoti dažādiem pilsētas aspektiem.

Galvenie secinājumi (2)

- Kopumā **80%** jauniešu pēdējā gada laikā ir piedalījušies vismaz vienā no anketā iekļautajām **24** aktivitātēm. Tātad **20%** jeb katrs piektais jaunietis nav piedalījies nekādās aktivitātēs.
- Aktivitātes, kurās pilsētas jaunieši ir piedalījušies **visbiežāk**, ir: **izklaides pasākumi** (39%), **kultūras pasākumi** (30%), individuālās **sporta** aktivitātes (30%), kolektīvās sporta aktivitātes (21%).
- Novērojams, ka **izteikti reti** jaunieši piedalās tādās sabiedriskās aktivitātēs kā **brīvprātīgais darbs** (8%), **nevalstisko organizāciju darbība** (6%), **vietējo kopienu aktivitātes** (4%).
- Lai gan kopumā 80% jauniešu pēdējā gada laikā ir piedalījušies vismaz vienā aktivitātē, tikai 44% ir tādu, kuri ir piedalījušies 3 vai vairāk aktivitātēs. Kamēr 36% gada laikā piedalījušies tikai 1 vai 2 aktivitātēs. Tādējādi **aptuveni trešo daļu pilsētas jauniešu var raksturot kā mazaktīvus sabiedriskās vai brīvā laika aktivitātēs.**
- Aptaujā jaunieši tika lūgti norādīt, kuras ir, viņuprāt, **populārākās jauniešu pulcēšanās vietas pilsētā**. Kopumā tika minētas 57 dažādas vietas, bet visbiežāk norādīts uz: **Pasta sala** (49%), **veikali** (44%), **klubi** (34%), **kafejnīcas** (29%), **parki** (29%).

Galvenie secinājumi (3)

- Lūgti novērtēt savas iespējas Jelgavas valstspilsētā dažādos to aspektos, **par lielāko daļu no anketā iekļautajām iespējām jaunieši sniedz pozitīvus vērtējumus. Vispozitīvāk vērtētas** iespējas atrast domubiedrus (71% novērtē, ka ir plašas iespējas), pavadīt brīvo laiku atbilstoši savām vēlmēm (71%), iegūt sev tīkamu izglītību (69%), apmeklēt kultūras pasākumus (65%).
- **Visvairāk kritisko vērtējumu** sniegts par iespējām ietekmēt pašvaldības lēmumus (51% novērtē, ka ir mazas iespējas vai nav nekādu iespēju), atrast sev tīkamu darbu (42% kritisku vērtējumu, 30% pozitīvu), ietekmēt lēmumus savā izglītības iestādē (39%, 41%).
- **Lielākajā daļā no anketā iekļautajām iespējām vismaz piektā daļa jauniešu novērtējuši, ka uz viņiem tas neattiecas un viņus neinteresē.** Tas ir būtisks rādītājs par jauniešu interesēm. Piemēram, kopumā 36% jauniešu novērtē, ka viņus neinteresē brīvprātīgais darbs, 34% neinteresē jauniešu projekti, 47% neinteresē nevalstisko organizāciju aktivitātes, 46% neinteresē vietējo kopienu aktivitātes.

Galvenie secinājumi (4)

- Papildus aptaujas anketā jaunieši tika lūgti brīvā tekstā norādīt, **kādas iespējas un aktivitātes vēlētos, lai būtu pieejamas Jelgavas valstspilsētā. Visbiežāk (65%) jaunieši norādījuši uz dažādām aktīvās atpūtas un sporta aktivitātēm. Bieži minētas arī kultūras un izklaides (50%), kā arī interešu izglītības (40%) aktivitātes.**
- Kopumā jaunieši aptaujā minējuši 122 dažādas sev interesantas aktivitātes. **Salīdzinoši biežāk minētās ir: koncerti (norādījuši 18% jauniešu), kino un brīvdabas kino (18%), volejbola laukums (12%), sporta sacensības (12%), svešvalodu kursi (10%), IT un programmēšanas pulciņi (8%).**
- Kopumā **78% jauniešu ir saskārušies ar kādiem mentālās veselības izaicinājumiem. Biežāk jaunieši saskārušies ar tādām mentālās veselības situācijām kā: pārāk ilga sēdēšana sociālajos tīklos (42%), aizkaitināmība un dusmas (40%), bezmiegs (37%), trauksme vai panika (32%), nomāktība vai depresija (32%). Īpaši jāuzsver – 13% jauniešu atzinuši, ka viņiem ir bijušas pašnāvības domas.**
- **85% jauniešu novērtē, ka Jelgavas valstspilsētā būtu nepieciešami speciālisti, lai palīdzētu jauniešiem gadījumos, kad tas nepieciešams. 52% jauniešu norāda, ka nepieciešams psihologs ārpus skolas, 45% norāda, ka nepieciešams speciālists vai persona, ar kuru nepieciešamības gadījumā varētu aprunāties. Kopumā dati liecina, ka lielāku nepieciešamību jaunieši izsaka nevis pēc veselības aprūpes speciālistiem, bet uzticības personām.**

Jauniešu statistisks raksturojums

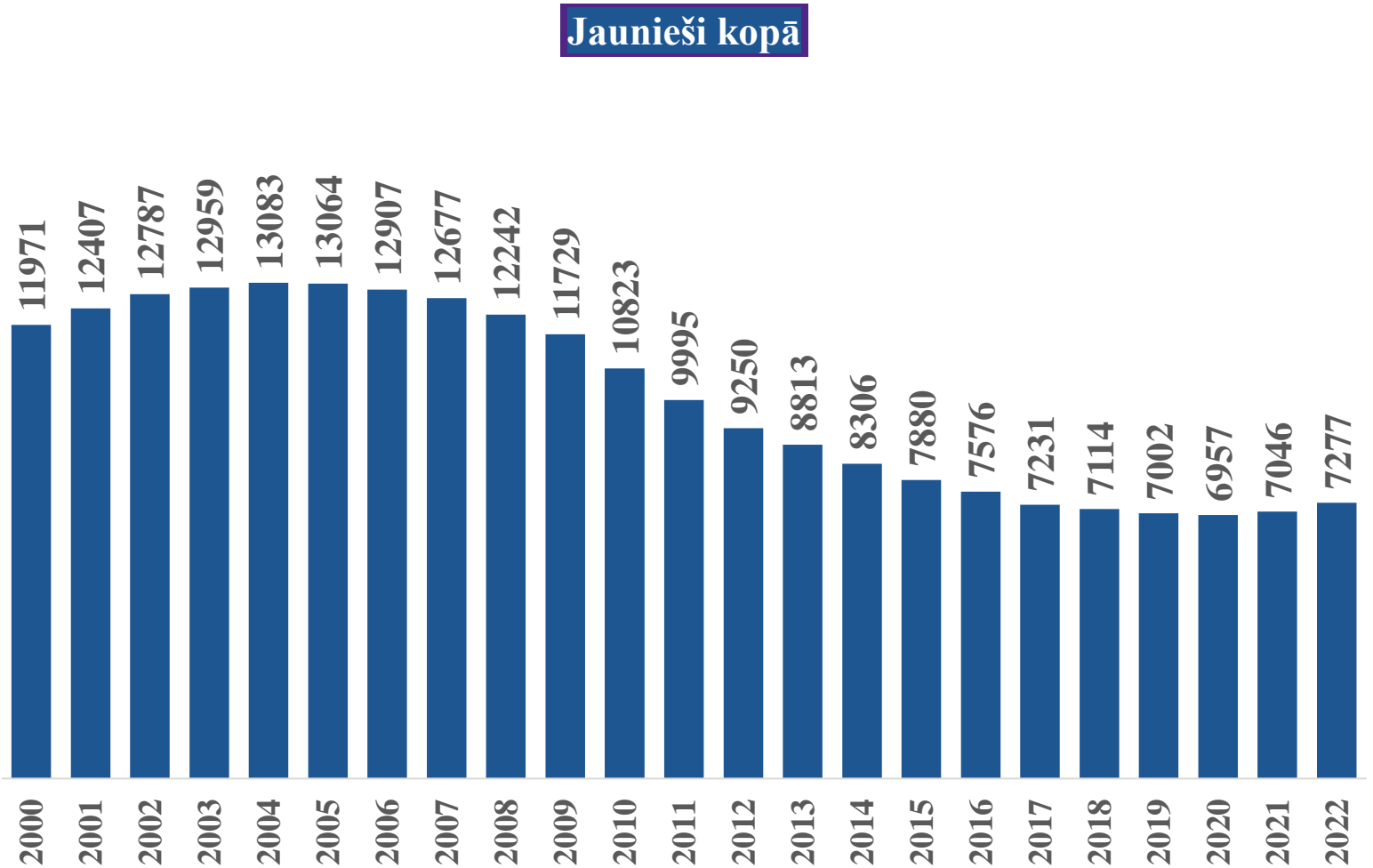
Jauniešu skaits (1)

Jauniešu (13-25) skaits 2000.-2022.g.

2022. gada sākumā **Jelgavas valstspilsētā dzīvo 7277 jaunieši** vecumā no 13 līdz 25 gadiem.

Vēsturiskie dati rāda, ka laika posmā no 2000. gada līdz 2004. gadam jauniešu skaits ik gadu ir pieaudzis, bet pēc tam sekojis straujš kritums līdz **2020. gadā sasniegts zemākais jauniešu skaita rādītājs pēdējo 22 gadu laikā (6957).**

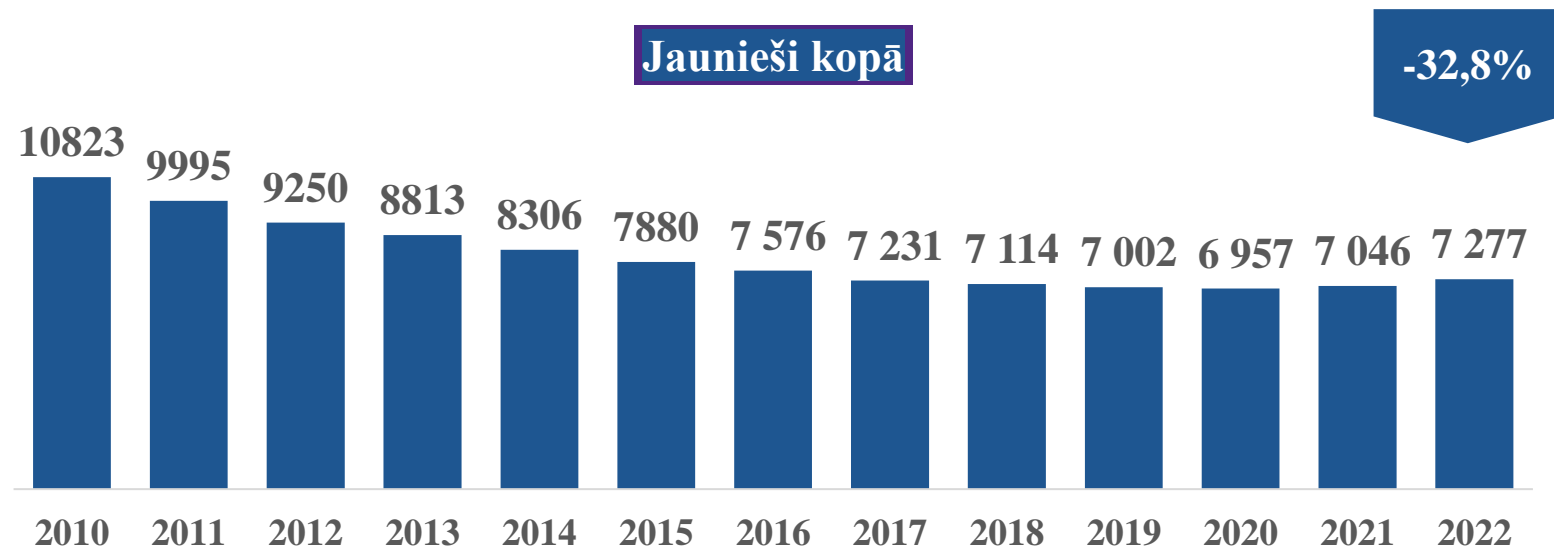
Savukārt pēdējos trīs gados jauniešu skaits sācis atkal pieaugt.

Jauniešu skaits (2)

Pēdējo 10 gadu periodā Jelgavas valstspilsētas iedzīvotāju skaits ir samazinājies par 10,2%, bet jauniešu skaits par aptuveni trešdaļu (32,8%) – ja 2010. gadā pilsētā dzīvoja 10823 jaunieši, tad 2022. gada sākumā 7277. Tātad **jauniešu skaits samazinās daudz straujāk, nekā iedzīvotāju skaits kopumā.**

Iedzīvotāju skaits un jauniešu (13-25) skaits 2010.-2022.g.

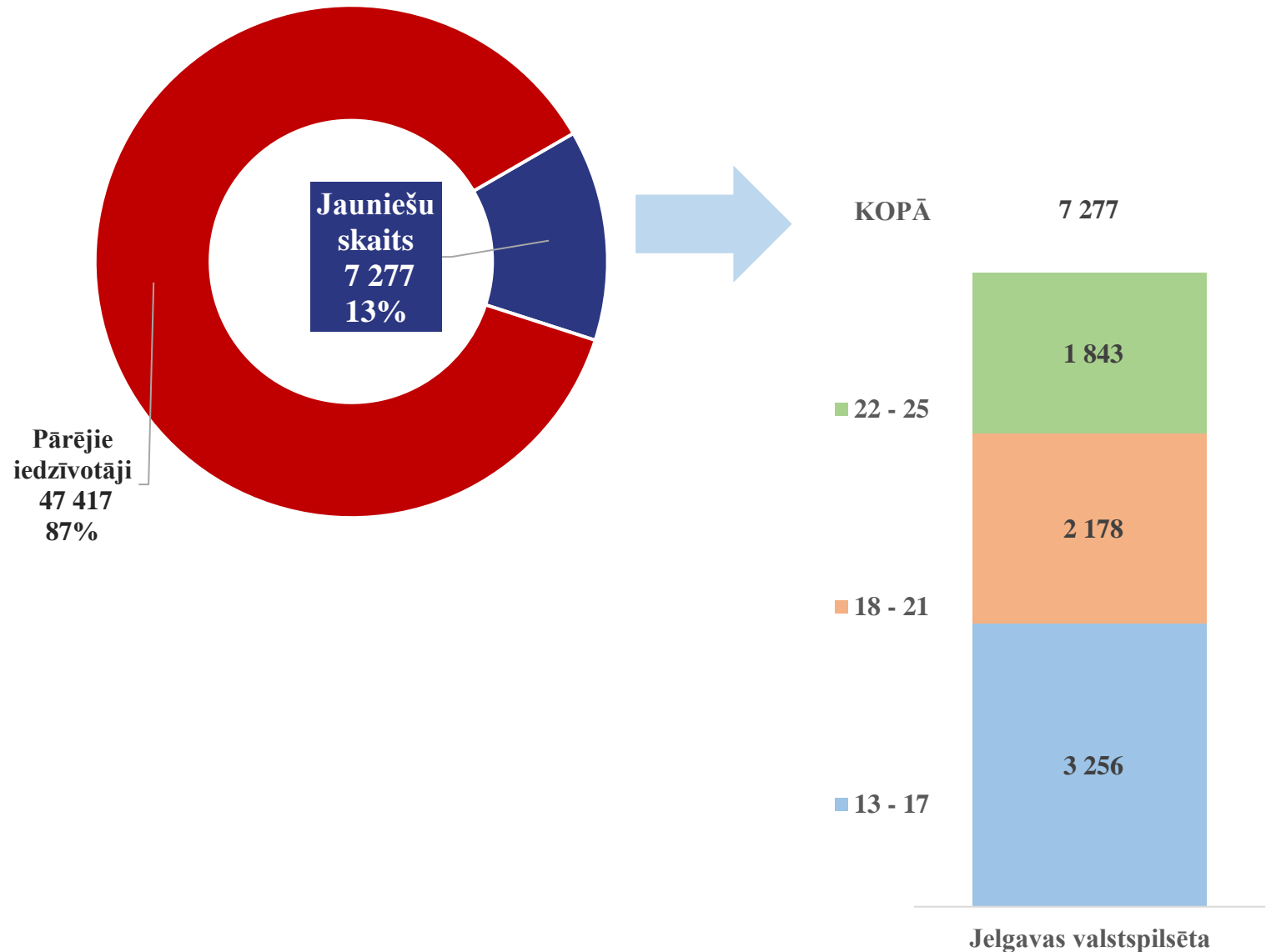

Jauniešu skaits un īpatsvars

Jauniešu (13-25) skaits un īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā 2022.g.

Jaunieši sastāda 13% no Jelgavas valstspilsētas iedzīvotāju skaita un tas atbilst Latvijas kopējam jauniešu īpatsvara rādītājam (13%).

45% no tiem ir jaunieši vecumā no 13 līdz 17 gadiem, 30% vecumā 18-21, bet 25% vecumā 22-25.

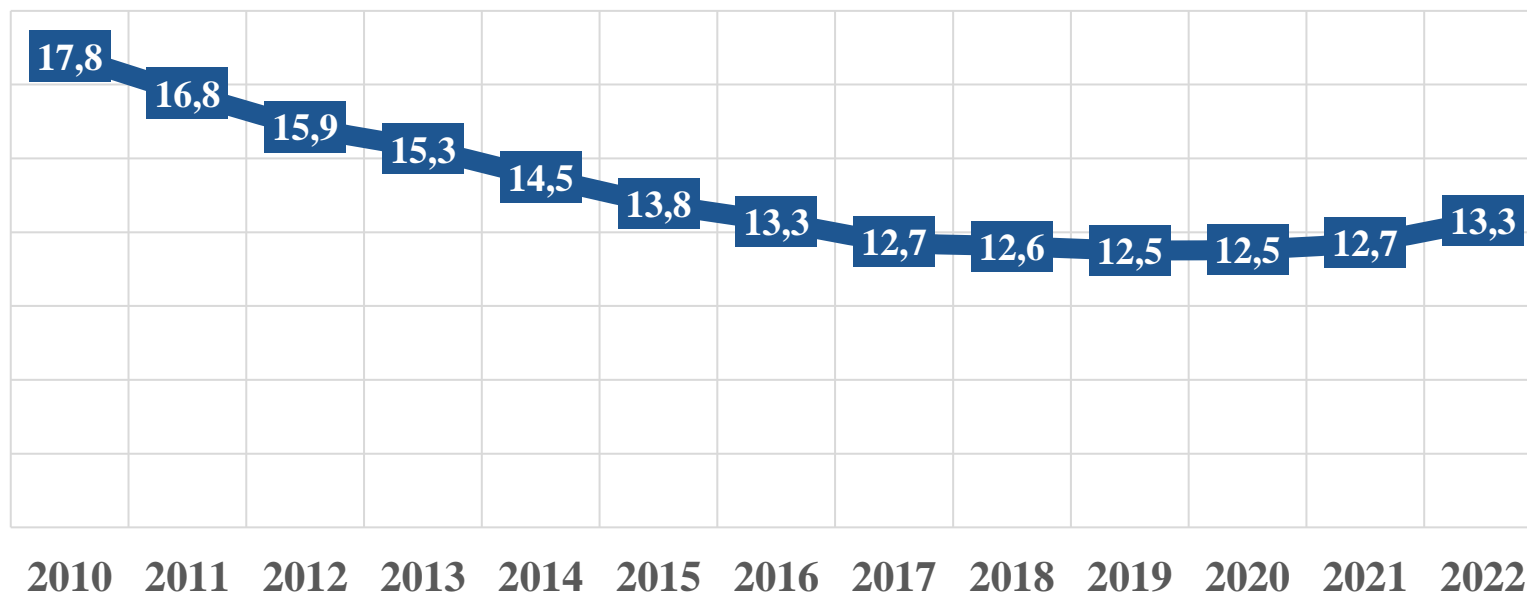

Jauniešu īpatsvars

Jauniešu (13-25) īpatsvars (%) iedzīvotāju kopskaitā 2010.-2022.g.

Pēdējo 12 gadu laikā jauniešu īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā ir būtiski samazinājies – ja 2010. gadā gandrīz katrs piektais iedzīvotājs bija jaunieša vecumā (13-25), tad 2022. gadā vairs tikai aptuveni katrs desmitais.

Tai pat laikā jāuzsver, ka pēdējo trīs gadu laikā jauniešu īpatsvars uzrāda nelielu pieauguma tendenci (kas atbilst arī jauniešu skaita absolūtajos skaitļos tendencēm).

Citās pašvaldībās deklarētie jaunieši, kas mācās Jelgavā

Jelgavā ikdienā uzturas un dzīvo arī citās pašvaldībās deklarētie jaunieši – tie, kas šeit mācās vai studē, tie, kas strādā, tie, kas pavada brīvo laiku. Arī šie jaunieši veido būtisku «Jelgavas jauniešu» daļu, jo izmanto Jelgavas infrastruktūru, pakalpojumus.

Saskaņā ar izglītības iestāžu sniegto informāciju, kopumā **3402 jaunieši mācās Jelgavas valstspilsētā, bet ir deklarēti citās pašvaldībās.**

Līdz ar to iespējams apgalvot, ka kopējais Jelgavas valstspilsētas infrastruktūru un pakalpojumus izmantojošo jauniešu skaits ir ne mazāks kā 10,6 tūkstoši.

Jelgavas valstspilsētas infrastruktūru un pakalpojumus izmantojošo jauniešu kopskaits

~10,6 tūkst.

Jelgavas valstspilsētā deklarēti vai mācās

7277

Jelgavas valstspilsētā deklarētie 13-25 jaunieši

3402

Jelgavas valstspilsētā mācās, bet deklarēti citur

557

JVPI “Jelgavas izglītības pārvalde” (Jelgavas valstspilsētas vispārīzglītojošās izglītības iestādes)

545

Jelgavas tehnikums

128

Jelgavas Amatū vidusskola

2172

Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāte

Jauniešu aptaujas dati

**Apmierinātība ar Jelgavas
valstspilsētu kā dzīves vietu**

Apmierinātība ar Jelgavas valstspilsētu kā vietu, kur dzīvot, iegūt izglītību un pavadīt brīvo laiku

Absolūtais vairākums jauniešu (83%) ir apmierināti ar Jelgavas valstspilsētu kā vietu, kur dzīvot, iegūt izglītību, pavadīt brīvo laiku.

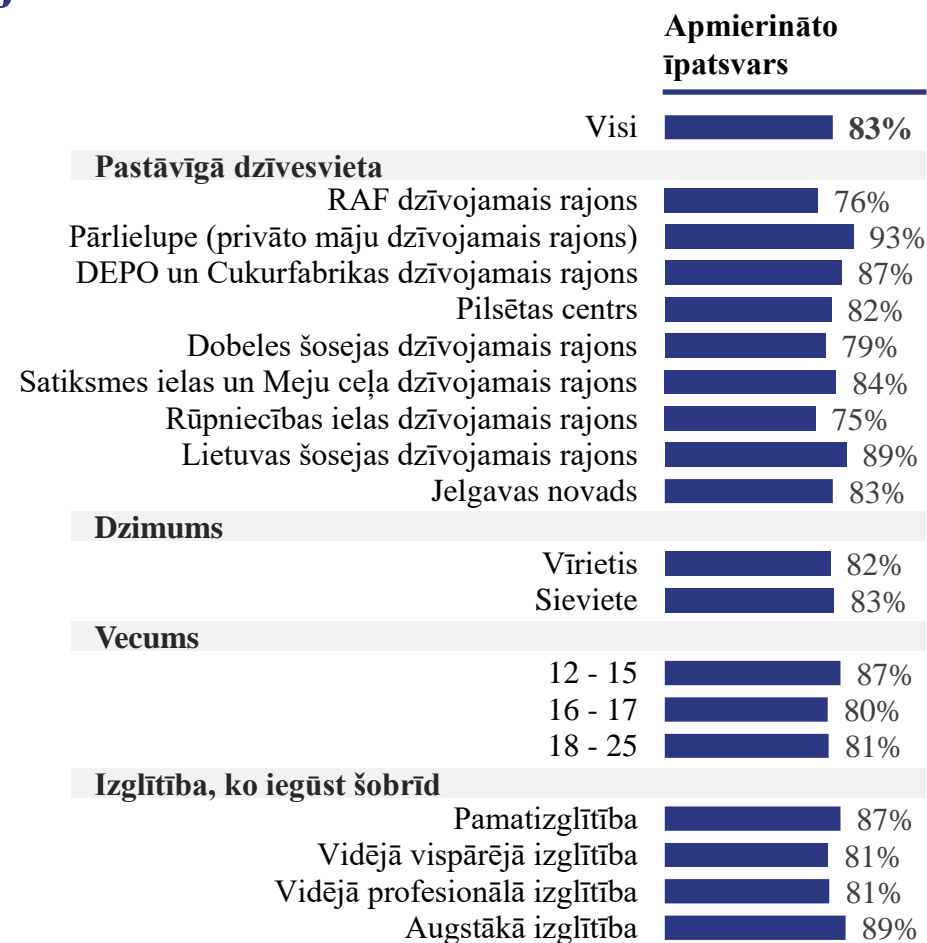
Apmierinātāki ir tie jaunieši, kas dzīvo Pārlielupē, DEPO un Cukurfabrikas dzīvojamajā rajonā, Lietuvas šosejas dzīvojamajā rajonā. Savukārt **izteikti zemāki apmierinātības rādītāji** ir tiem, kas dzīvo RAF rajonā un Rūpniecības ielas rajonā.

Tāpat novērojams, ka **pozitīvākus vērtējumus** snieguši 12-15 gadīgie jaunieši un tie, kuri ir ieguvuši augstāko izglītību.

Q1. Ja vērtē kopumā – cik apmierināts/-a Tu esi ar Jelgavas valstspilsētu kā vietu, kur dzīvot, iegūt izglītību, strādāt un pavadīt brīvo laiku?

Neapmierināts **17%**
Apmierināts **83%**

Neapmierinātības ar Jelgavas valstspilsētu kā vietu, kur dzīvot, iegūt izglītību un pavadīt brīvo laiku iemesli

Kopumā 17% jauniešu pauduši kritisku novērtējumu par Jelgavas valstspilsētu kā vietu, kur dzīvot, iegūt izglītību, strādāt un pavadīt brīvo laiku. Šie jaunieši tika lūgti norādīt kritisko vērtējumu iemeslus. 7% nav varējuši pamatot savu kritisko vērtējumu un 5% norāda, ka Jelgavā nav ko darīt brīvajā laikā. Pārējās atbildes katru snieguši tikai daži jaunieši, bet kopumā norādīts uz ļoti dažādiem pilsētas aspektiem.

Q2. Kas ir būtiskākie iemesli, kādēļ neesi apmierināts/-a ar Jelgavas valstspilsētu kā vietu, kur dzīvot, iegūt izglītību, strādāt un pavadīt brīvo laiku?

Neapmierināts

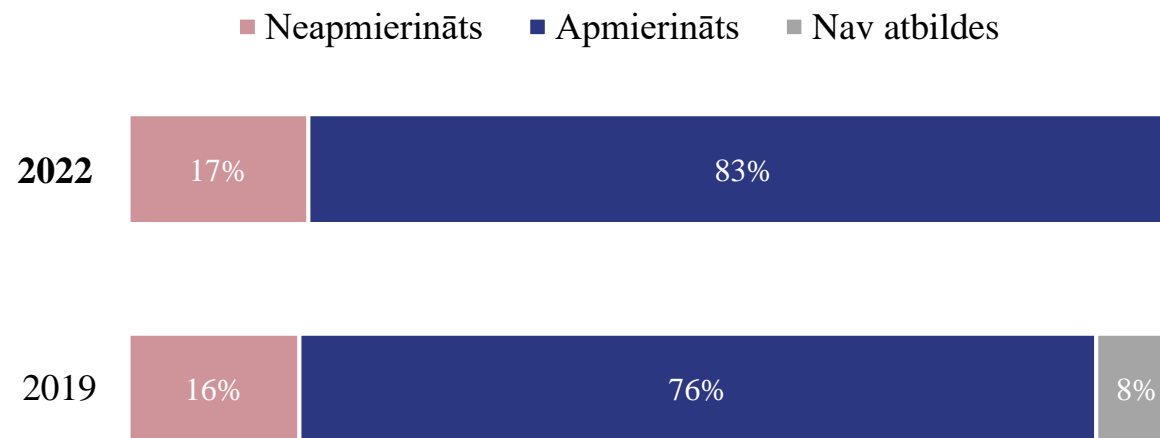
17%

Nav atbildes	6,7%
Nav ko darīt brīvajā laikā / Nav atpūtas, izklaides vietu	4,5%
Nepatīkami cilvēki	1,4%
Slikta ceļu/ielu kvalitāte	1,4%
Nav darba, nodarbinātības iespēju / Bezdarbs	1,3%
Nav iespēju sportot	0,8%
Nav iespēju studēt, mācīties	0,8%
Nedrošības sajūta	0,6%
Nesakopta vide	0,6%
Sabiedriskais transports reti kursē	0,6%
Iepirkšanās iespēju trūkums	0,5%
Viss ir ļoti dārgs	0,5%
Nav attīstības un izaugsmes	0,4%
Nav pastaigu vietas/ Nav kur pastaigāties	0,4%
Slikts gaiss, nepatīkama smaka, piesārņojums	0,4%
Apgaismojuma trūkums	0,4%
Zema izglītības kvalitāte	0,4%
Zems atalgojums	0,3%
Trūkst bērnu rotaļu laukumu	0,3%
Augstas īpašumu īres cenas	0,3%
Dārgs sabiedriskais transports, nav atlaižu	0,3%
Pārāk daudz cilvēku, drūzma	0,3%
Infrastruktūra pie dzīvojamām mājām nav sakārtota	0,3%
Privāti iemesli	0,1%
Pašvaldība nedomā par cilvēkiem/jauniešiem	0,1%
Suņiem nedraudzīga pilsēta	0,1%

Apmierinātība ar Jelgavas valstspilsētu kā vietu, kur dzīvot, iegūt izglītību un pavadīt brīvo laiku

Salīdzinot ar 2019.gada aptaujas datiem, novērojams, ka **jauniešu vērtējumi kopumā nav mainījušies un ir gandrīz identiski**. 2019.gadā 8% jauniešu nav varējuši sniegt konkrētu novērtējumu, bet šajā gadā visi jaunieši snieguši novērtējumu.

Q1. Ja vērtē kopumā – cik apmierināts/-a Tu esi ar Jelgavas valstspilsētu kā vietu, kur dzīvot, iegūt izglītību, strādāt un pavadīt brīvo laiku? **2022 vs 2019.**

Populārākās jauniešu pulcēšanās vietas Jelgavā

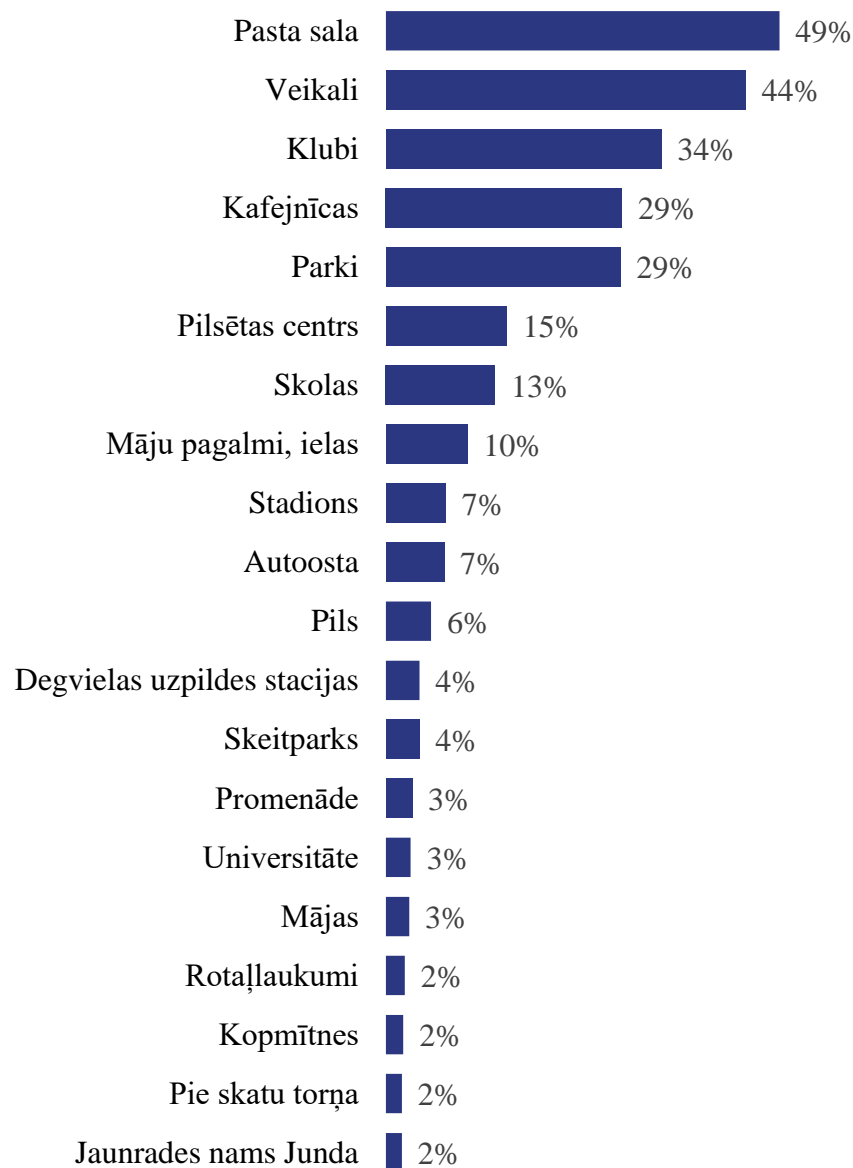

Populārākās jauniešu pulcēšanās vietas Jelgavā

Aptaujā jaunieši tika lūgti norādīt, kuras ir, viņuprāt, populārākās jauniešu pulcēšanās vietas pilsētā. **Kopumā tika minētas 57 dažādas vietas, bet visbiežāk norādīts uz:** Pasta sala (49%), veikali (44%), klubi (34%), kafejnīcas (29%), parki (29%).

Sociāli demogrāfisko grupu griezumā novērojams, ka vīriešiem starp populārākajām vietām ir arī degvielas uzpildes stacijas, savukārt pilngadīgiem jauniešiem – universitāte, kopmītnes.

Q3. Kuras, Tavuprāt, ir populārākās jauniešu pulcēšanās vietas Jelgavas valstspilsētā? TOP20 biežākās atbildes

Sabiedriskā un sociālā aktivitāte

Sabiedriskā un sociālā aktivitāte (1)

Kopumā **80%** jauniešu pēdējā gada laikā ir piedalījušies vismaz vienā no anketā iekļautajām 24 aktivitātēm. Tātad **20%** jeb katrs piektais jauniešs nav piedalījies nekādās aktivitātēs.

Aktivitātes, kurās pilsētas jaunieši ir piedalījušies visbiežāk, ir: **izklaides pasākumi (39%), kultūras pasākumi (30%), individuālās sporta aktivitātes (30%), kolektīvās sporta aktivitātes (21%).**

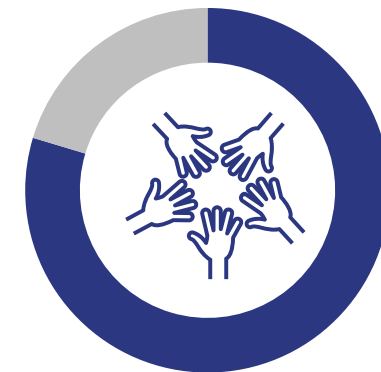
Novērojams, ka **izteikti reti jaunieši piedalās tādās sabiedriskās aktivitātēs kā brīvprātīgais darbs (8%), nevalstisko organizāciju darbība (6%), vietējo kopienu aktivitātes (4%).**

Tāpat jāmin, ka zems ir to jauniešu rādītājs, kuri iesaistījušies **tālākizglītības** aktivitātēs (13%).

Jāuzsver gan, ka daļēji šos zemos rādītājus ietekmējuši ar pandēmiju saistītie ierobežojumi un to sekas.

Q4. Atzīmē, lūdzu, kurās no šīm aktivitātēm Tu personīgi esi iesaistījies/-usies pēdējo 12 mēnešu laikā Jelgavas valstspilsētā? Ko no minētā darīji tieši Jelgavas valstspilsētā? Atzīmē visas Tev atbilstošās atbildes!

80% ir iesaistījušies aktivitātēs pēdējo 12 mēnešu laikā

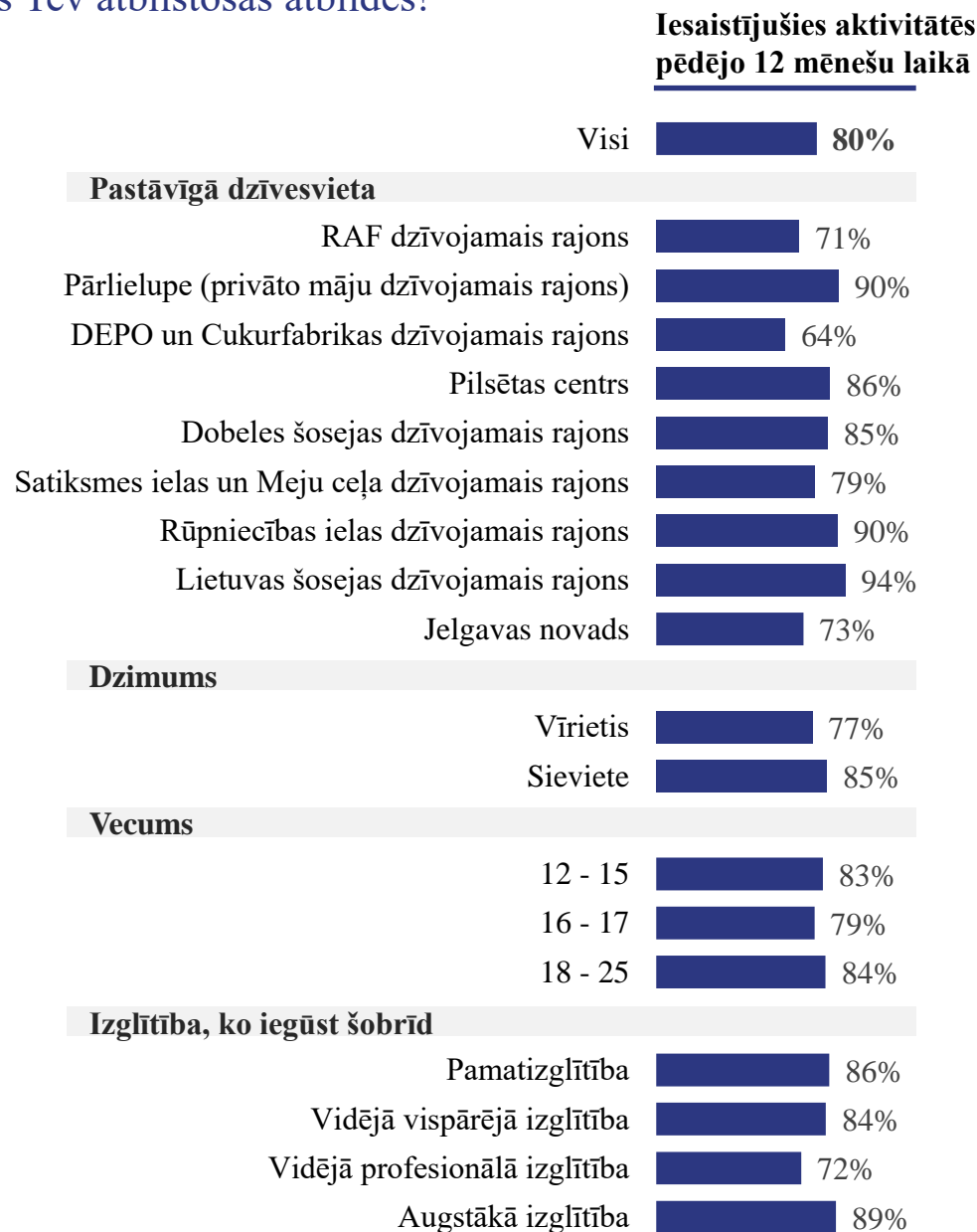
Sabiedriskā un sociālā aktivitāte (2)

Dažādās aktivitātēs **vairāk iesaistījušies jaunieši, kas dzīvo Pārlielupē, Rūpniecības ielas, kā arī Lietuvas šosejas dzīvojamajos rajonos. Bet izteikti mazaktīvi bijuši jaunieši DEPO un Cukurfabrikas dzīvojamajā rajonā.**

Tāpat novērojams, ka **retāk aktivitātēs iesaistījušies vīrieši (23% nav iesaistījušies nevienā aktivitātē pēdējā gada laikā), kā arī tie, kas iegūst vai ieguvuši vidējo profesionālo izglītību (28%).**

Savukārt **izteikti aktīvāki ir augstāko izglītību ieguvušie (89% ir piedalījušies) un sievietes (85%).**

Q4. Atzīmē, lūdzu, kurās no šīm aktivitātēm Tu personīgi esi iesaistījies/-usies pēdējo 12 mēnešu laikā Jelgavas valstspilsētā? Ko no minētā darīji tieši Jelgavas valstspilsētā? Atzīmē visas Tev atbilstošās atbildes!

Sabiedriskā un sociālā aktivitāte (3)

Lai gan kopumā 80% jauniešu pēdējā gada laikā ir piedalījušies vismaz vienā aktivitātē, **tikai 44% ir tādu, kuri ir piedalījušies 3 vai vairāk aktivitātēs.** Kamēr **36% gada laikā piedalījušies tikai 1 vai 2 aktivitātēs.** Tādējādi aptuveni trešo daļu pilsētas jauniešu var raksturot kā mazaktīvus sabiedriskās vai brīvā laika aktivitātēs.

Dati liecina, ka **līdzdalībā aktīvāki ir tie, kuriem ir augstāks izglītības līmenis.** Piemēram: lai gan no visiem pilsētas jauniešiem tikai 16% ir piedalījušies 5 vai vairāk aktivitātēs, augstāko izglītību ieguvušo jauniešu vidū tādu ir 29%, savukārt profesionālo izglītību ieguvušo vidū 10%.

Q4. Atzīmē, lūdzu, kurās no šīm aktivitātēm Tu personīgi esi iesaistījies/-usies pēdējo 12 mēnešu laikā Jelgavas valstspilsētā? Ko no minētā darīji tieši Jelgavas valstspilsētā? Atzīmē visas Tev atbilstošās atbildes!

Aktivitāšu summa

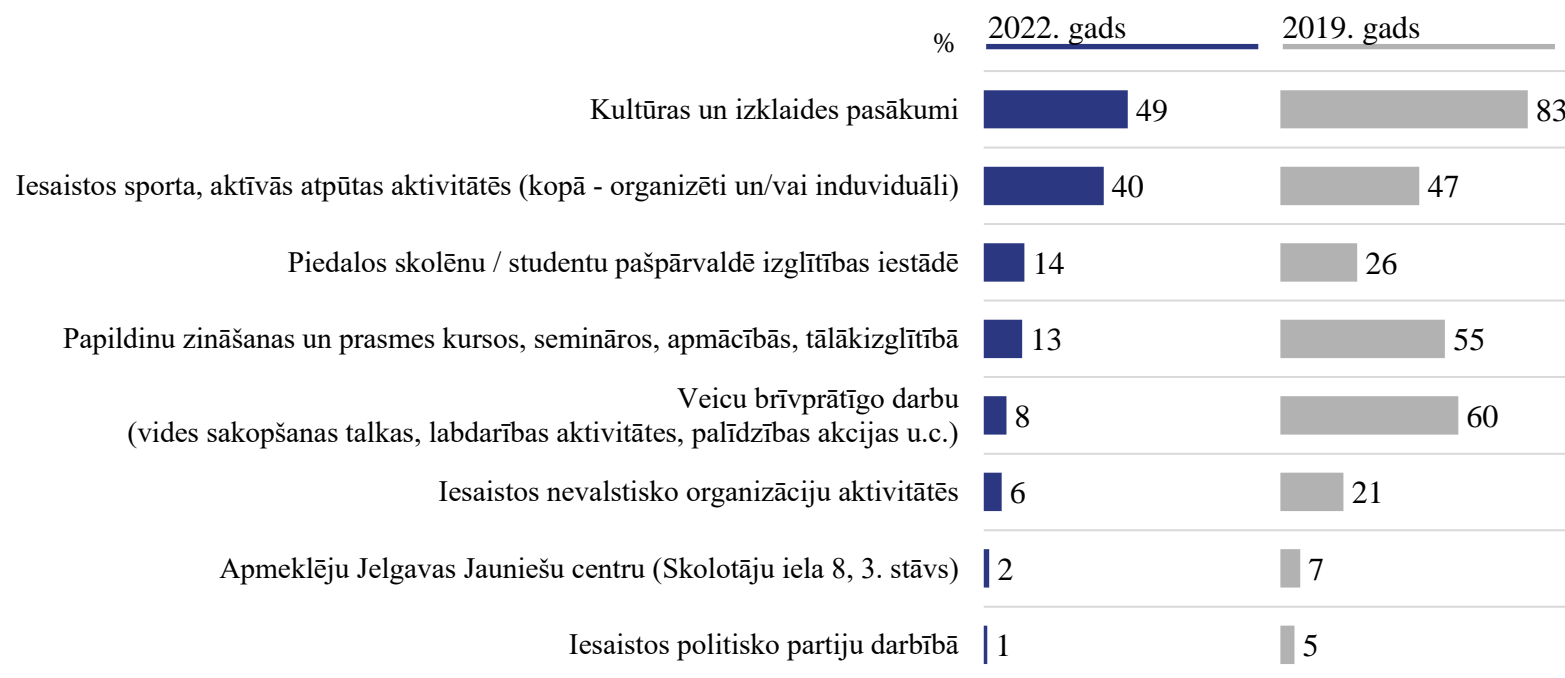
Sabiedriskā un sociālā aktivitāte (4)

Salīdzinot ar 2019.gada aptaujas datiem, visās kategorijās, kuras bija iekļautas abās aptaujās, **novērojams izteikts kritums**. Piemēram, kultūras un izklaides pasākumos 2019.gadā bija piedalījušies 83% jauniešu, bet 2022.gadā 49%. Tālākizglītībā kritums no 55% līdz 13%.

Lai gan var drošticami apgalvot, ka **būtiskākais iemesls aktivitātes kritumam ir pandēmijas ierobežojumi un to sekas**, tomēr šobrīd **nav iespējams viennozīmīgi interpretēt, vai šī gada izteikti zemie aktivitātes rādītāji liecina par jauniešu ieradumu fundamentālām izmaiņām** vai par pārejas posmu no pandēmijas neaktīvo dzīvesveidu uz aktīvāku līdzdalību.

Q4. Atzīmē, lūdzu, kurās no šīm aktivitātēm Tu personīgi esi iesaistījies/-usies pēdējo 12 mēnešu laikā Jelgavas valstspilsētā? Ko no minētā darīji tieši Jelgavas valstspilsētā? Atzīmē visas Tev atbilstošās atbildes! **2022 vs 2019.**

Attēlotas tikai tās aktivitātes, kurām pieejams salīdzinājums ar 2019. gadu

Jauniešiem pieejamās iespējas

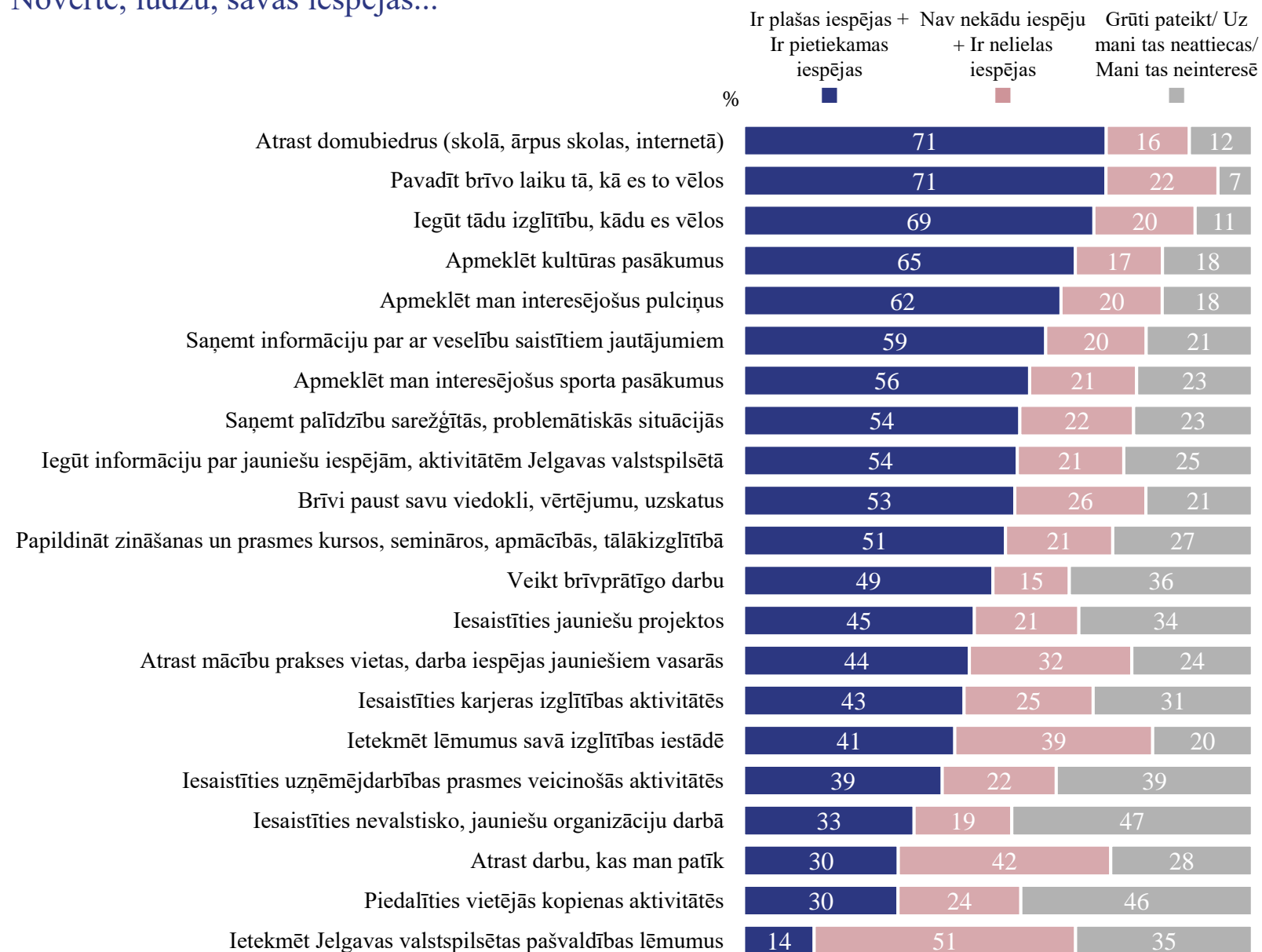
Jauniešiem pieejamās iespējas (1)

Lūgti novērtēt savas iespējas Jelgavas valstspilsētā dažādos to aspektos, par lielāko daļu no anketā iekļautajām iespējām jaunieši sniedz pozitīvus vērtējumus. **Vispozitīvāk vērtētas iespējas** atrast domubiedrus (71% novērtē, ka ir plašas iespējas), pavadīt brīvo laiku atbilstoši savām vēlmēm (71%), iegūt sev tīkamu izglītību (69%), apmeklēt kultūras pasākumus (65%).

Visvairāk kritisko vērtējumu sniegts par iespējām ietekmēt pašvaldības lēmumus (51% novērtē, ka ir mazas iespējas vai nav nekādu iespēju), atrast sev tīkamu darbu (42% kritisku vērtējumu, 30% pozitīvu), ietekmēt lēmumus savā izglītības iestādē (39%, 41%).

Q6. Tālāk lūgšim novērtēt Tev pieejamās iespējas dažādos aspektos. Šeit lūdzam novērtēt tieši Jelgavas valstspilsētā pieejamās iespējas!

Novērtē, lūdzu, savas iespējas...

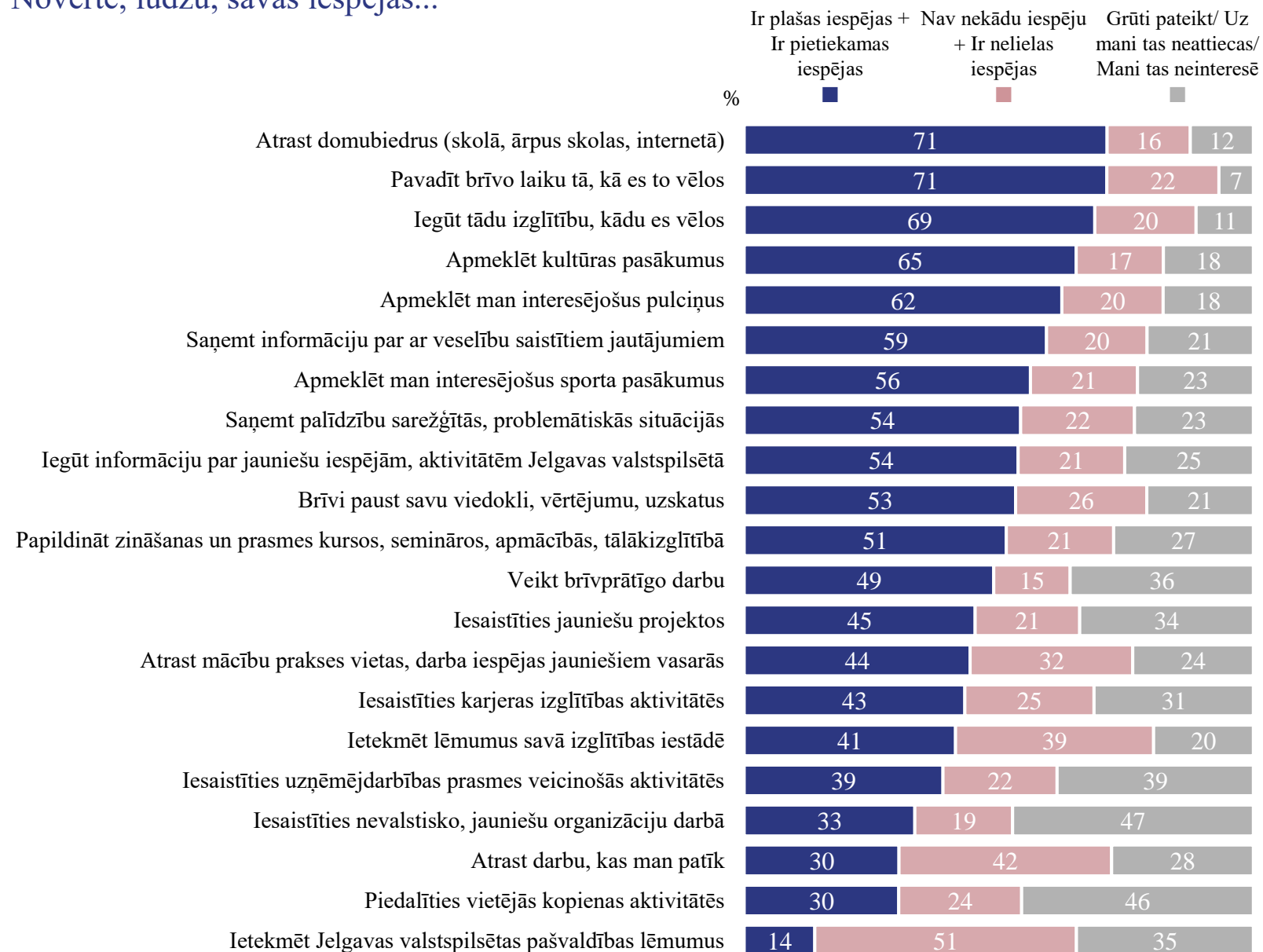

Jauniešiem pieejamās iespējas (2)

Lielākajā daļā no anketā iekļautajām iespējām vismaz piektā daļa jauniešu novērtējuši, ka uz viņiem tas neattiecas un viņus neinteresē. Tas ir būtisks rādītājs par jauniešu interesēm. Piemēram, kopumā 36% jauniešu novērtē, ka viņus neinteresē brīvprātīgais darbs, 34% neinteresē jauniešu projekti, 47% neinteresē nevalstisko organizāciju aktivitātes, 46% neinteresē vietējo kopienu aktivitātes.

Q6. Tālāk lūgšim novērtēt Tev pieejamās iespējas dažādos aspektos. Šeit lūdzam novērtēt tieši Jelgavas valstspilsētā pieejamās iespējas!

Novērtē, lūdzu, savas iespējas...

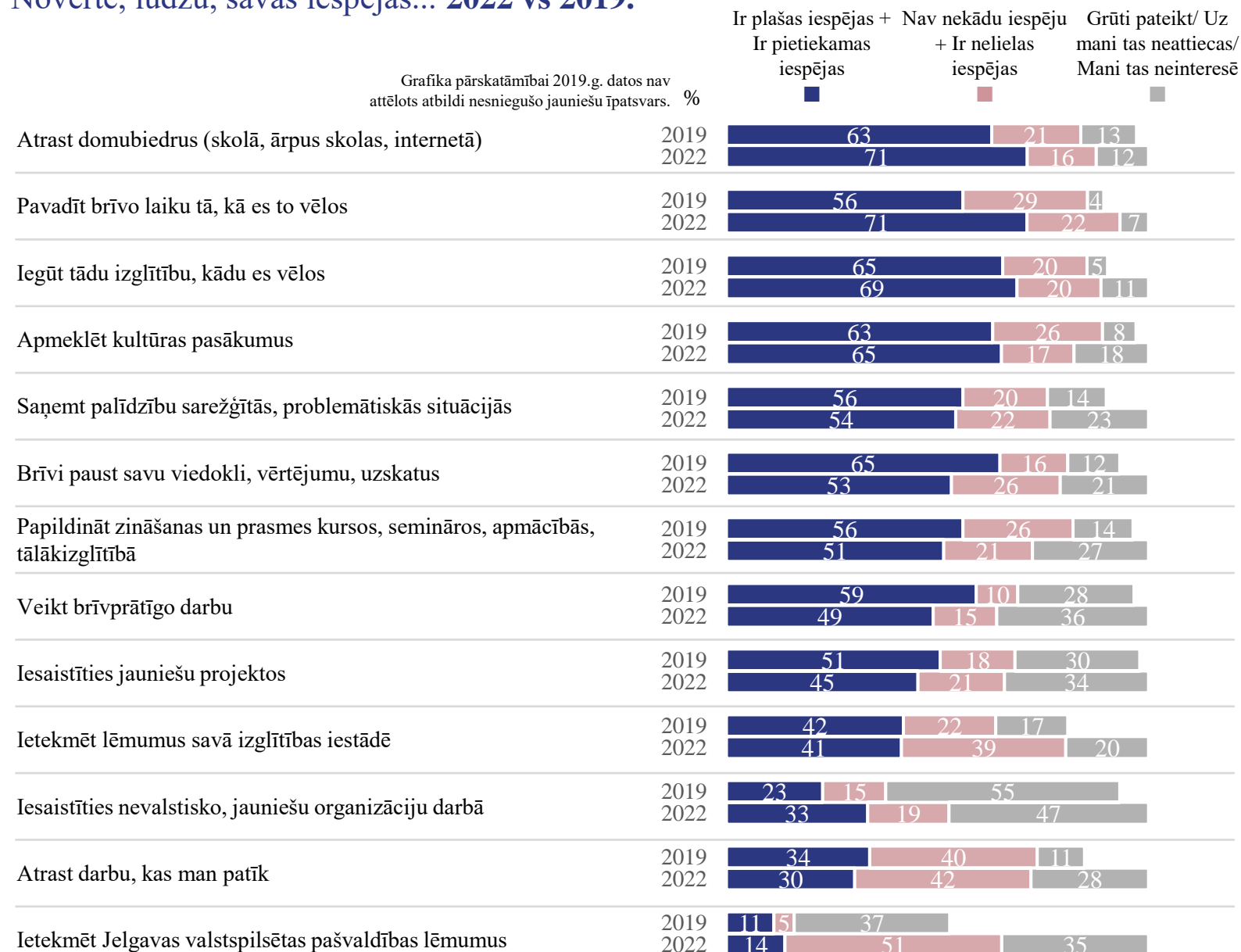

Jauniešiem pieejamās iespējas (3)

Salīdzinot ar 2019. gada aptaujas datiem, novērojams, ka **pozitīvie vērtējumi pieauguši par iespējām** sev tīkami pavadīt brīvo laiku (+15%), iespējām iesaistīties NVO aktivitātēs (+10%), kā arī iespējām atrast domubiedrus (+8%).

Savukārt **pozitīvo vērtējumu samazinājums visbūtiskāk novērojams attiecībā uz iespējām brīvi paust savu viedokli (-12%), iespējām veikt brīvprātīgo darbu (-10%), nelielākā mērā, bet arī – tālākizglītības iespējām (-5%), iespējām iesaistīties jauniešu projektos (-6%).**

Q6. Tālāk lūgšim novērtēt Tev pieejamās iespējas dažādos aspektos. Šeit lūdzam novērtēt tieši Jelgavas valstspilsētā pieejamās iespējas!
Novērtē, lūdzu, savas iespējas... **2022 vs 2019.**

Jauniešu vēlamās iespējas un aktivitātes (1)

Papildus aptaujas anketā jaunieši tika lūgti brīvā tekstā norādīt, kādas iespējas un aktivitātes vēlētos, lai būtu pieejamas Jelgavas valstspilsētā.

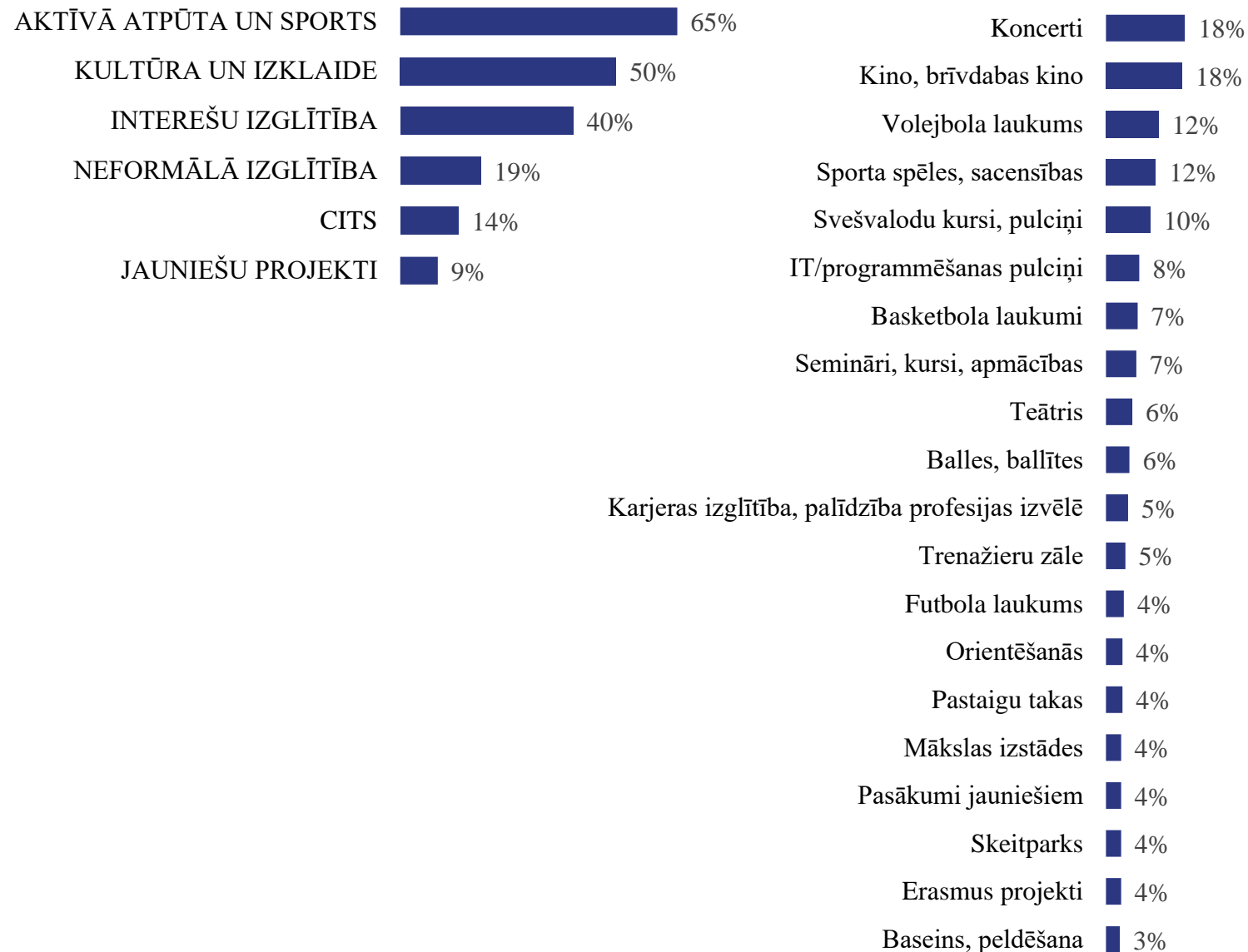
Visbiežāk (65%) jaunieši norādījuši uz dažādām aktīvās atpūtas un sporta aktivitātēm. Bieži minētas arī **kultūras un izklaides (50%), kā arī interešu izglītības (40%)** aktivitātes.

Kopumā jaunieši aptaujā minējuši 122 dažādas sev interesantas aktivitātes. Salīdzinoši **biežāk minētās ir:** koncerti (norādījuši 18% jauniešu), kino un brīvdabas kino (18%), volejbola laukums (12%), sporta sacensības (12%), svešvalodu kursi (10%), IT un programmēšanas pulciņi (8%).

Nākamajās lapās norādītas visas jauniešu sniegtās atbildes sadalījumā pa tematiskajām grupām.

Q5. Šeit aicinām Tevi ierakstīt ieteikumus par to, kādas jauniešiem pieejamas iespējas un aktivitātes Tu vēlētos Jelgavas valstspilsētā. Ieraksti to, kas būtu nepieciešams un interesants tieši Tev!

TOP20 biežākās atbildes

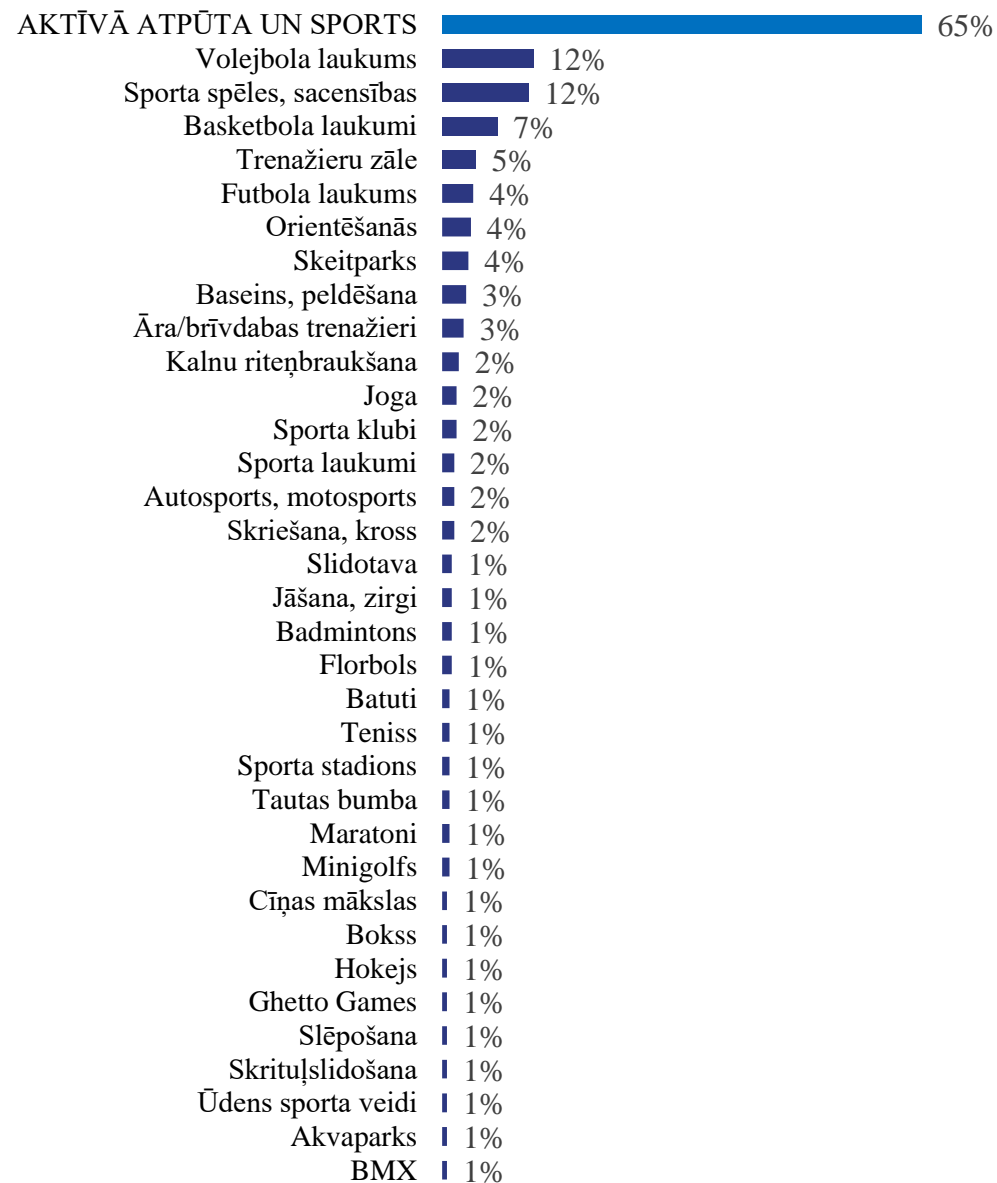

Jauniešu vēlamās iespējas un aktivitātes (2)

Aktīvā atpūta un sports

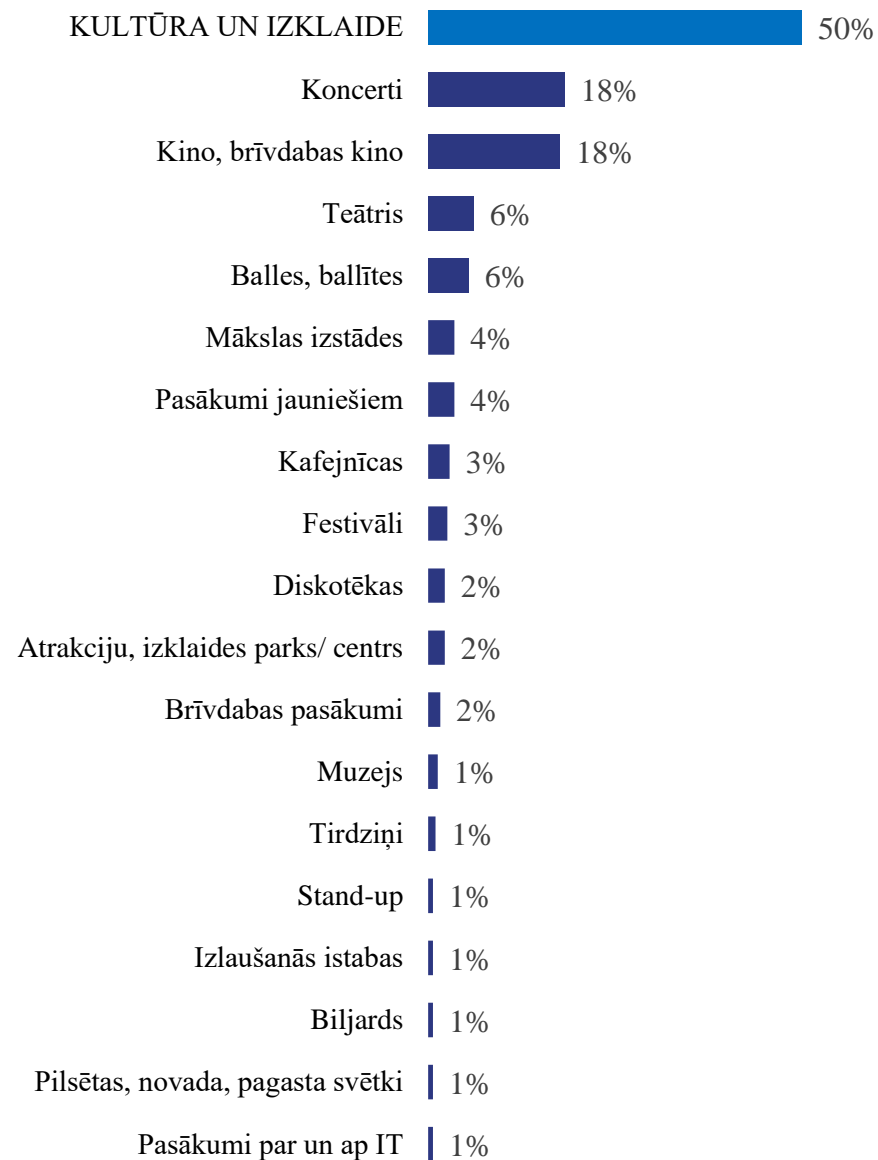
Q5. Šeit aicinām Tevi ierakstīt ieteikumus par to, kādas jauniešiem pieejamas iespējas un aktivitātes Tu vēlētos Jelgavas valstspilsētā. Ieraksti to, kas būtu nepieciešams un interesants tieši Tev! Attēlotas atbildes, ko nosauca vismaz 1% jauniešu.

Jauniešu vēlamās iespējas un aktivitātes (3)

Kultūra un izklaide

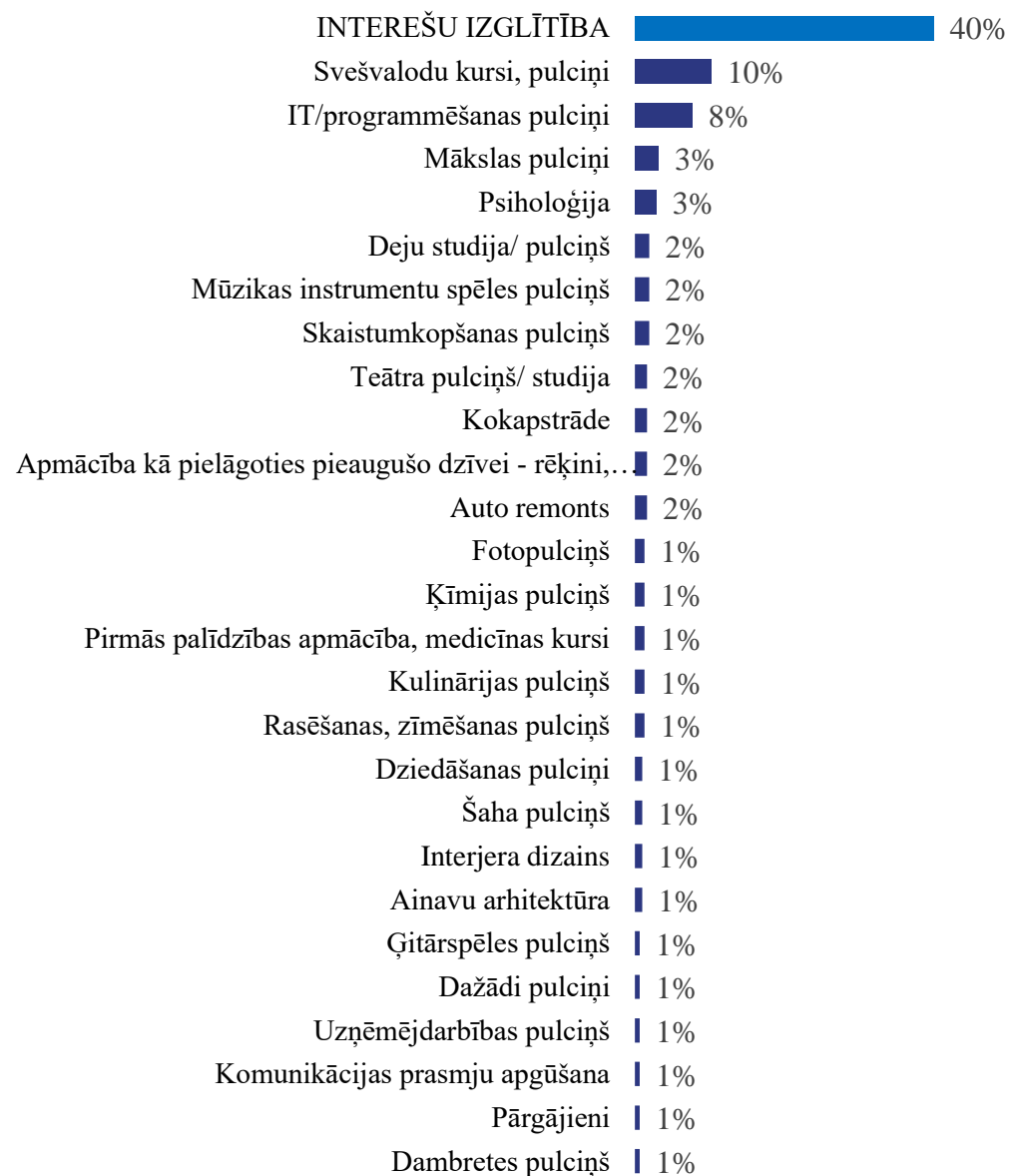
Q5. Šeit aicinām Tevi ierakstīt ieteikumus par to, kādas jauniešiem pieejamas iespējas un aktivitātes Tu vēlētos Jelgavas valstspilsētā. Ieraksti to, kas būtu nepieciešams un interesants tieši Tev! Attēlotas atbildes, ko nosauca vismaz 1% jauniešu.

Jauniešu vēlamās iespējas un aktivitātes (4)

Interešu izglītība

Q5. Šeit aicinām Tevi ierakstīt ieteikumus par to, kādas jauniešiem pieejamas iespējas un aktivitātes Tu vēlētos Jelgavas valstspilsētā. Ieraksti to, kas būtu nepieciešams un interesants tieši Tev! Attēlotas atbildes, ko nosauca vismaz 1% jauniešu.

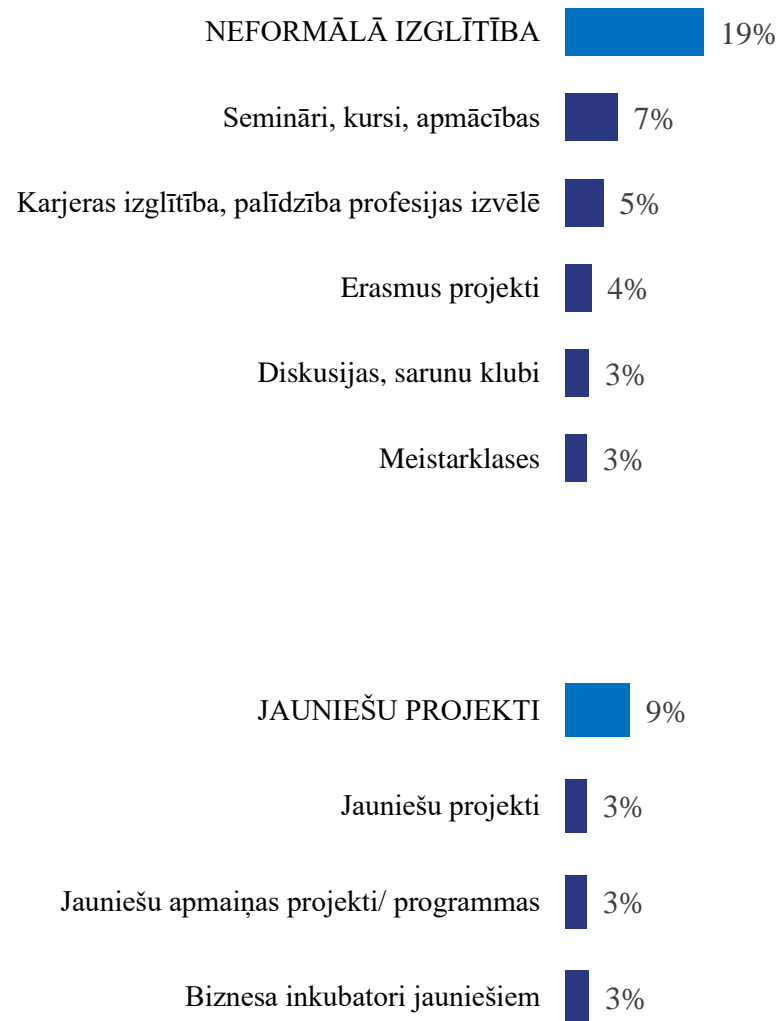

Jauniešu vēlamās iespējas un aktivitātes (5)

Neformālā izglītība

Jauniešu projekti

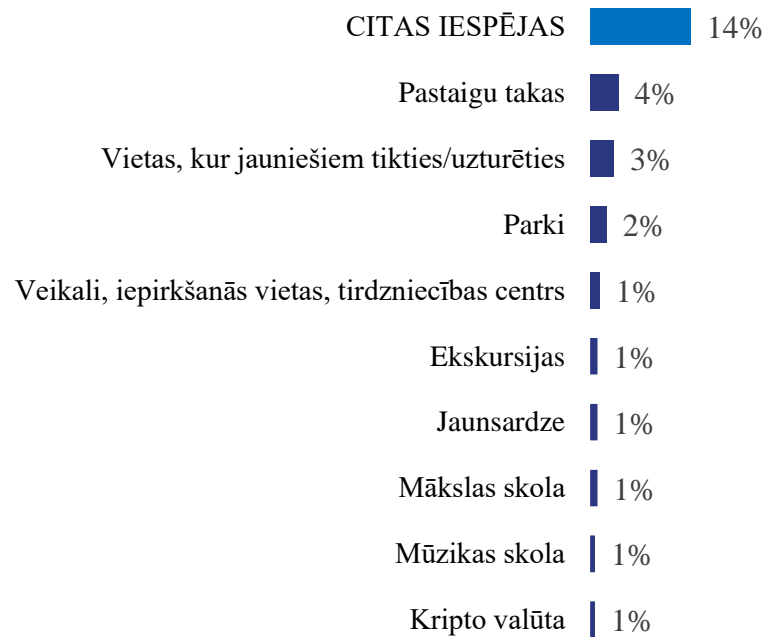
Q5. Šeit aicinām Tevi ierakstīt ieteikumus par to, kādas jauniešiem pieejamas iespējas un aktivitātes Tu vēlētos Jelgavas valstspilsētā. Ieraksti to, kas būtu nepieciešams un interesants tieši Tev! Attēlotas atbildes, ko nosauca vismaz 1% jauniešu.

Jauniešu vēlamās iespējas un aktivitātes (6)

Citas iespējas

Q5. Šeit aicinām Tevi ierakstīt ieteikumus par to, kādas jauniešiem pieejamas iespējas un aktivitātes Tu vēlētos Jelgavas valstspilsētā. Ieraksti to, kas būtu nepieciešams un interesants tieši Tev! Attēlotas atbildes, ko nosauca vismaz 1% jauniešu.

Mentālā veselība

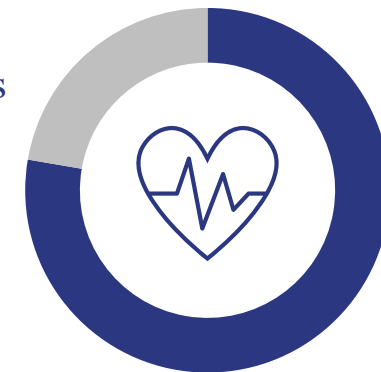

Mentālā veselība (1)

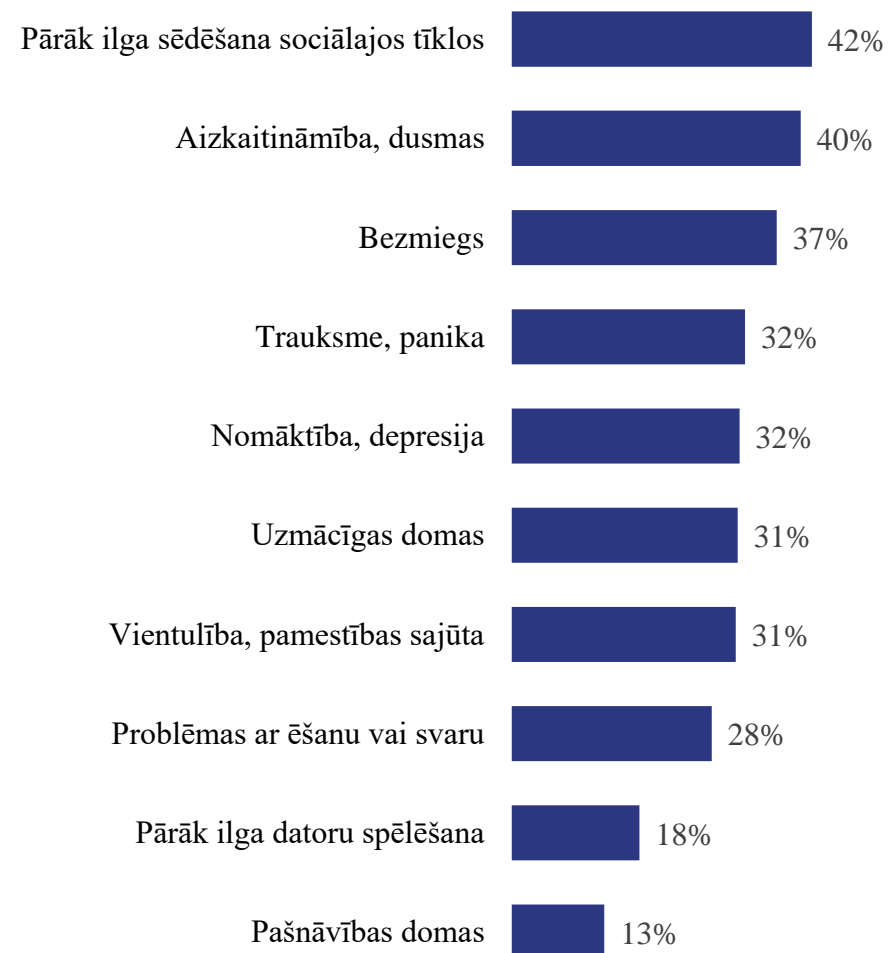
Kopumā **78%** jauniešu ir saskārušies ar kādiem mentālās veselības izaicinājumiem. Biežāk jaunieši saskārušies ar tādām mentālās veselības situācijām kā: **pārāk ilga sēdēšana sociālajos tīklos (42%)**, **aizkaitināmība un dusmas (40%)**, **bezmiegs (37%)**, **trauksme vai panika (32%)**, **nomāktība vai depresija (32%)**.

Īpaši jāuzsver – **13% jauniešu atzinuši, ka viņiem ir bijušas pašnāvības domas.**

Q7. Ja Tu domā par to, kā jūties, kāda ir Tava veselība un emocionālais stāvoklis, atzīmē, lūdzu, ar ko no minētā esi saskāries pēdējā mēneša laikā. Atzīmē visas Tev atbilstošās atbildes!

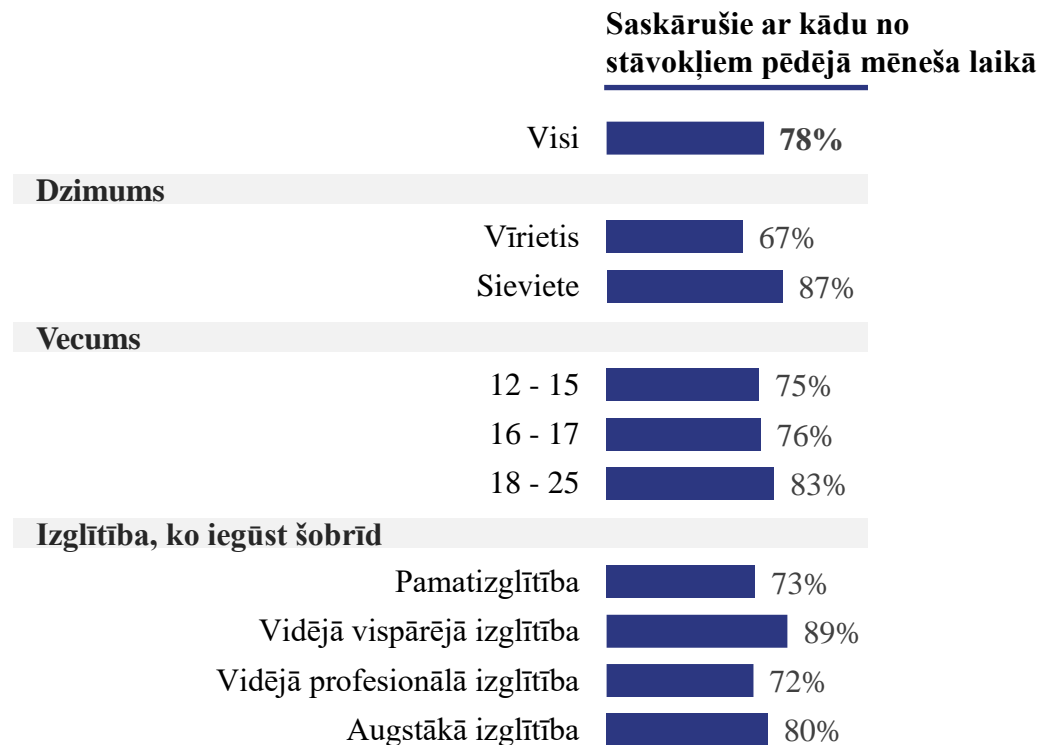
78% ir saskārušie ar kādu no stāvokļiem pēdējā mēneša laikā

Mentālā veselība (2)

To, ka saskārušies ar kādām mentālās veselības problēmām, **biežāk atzinušas sievietes (87%, vīrieši – 67%), pilngadīgie jaunieši (83%), tie, kas šobrīd iegūst vidējo vispārējo izglītību (89%).**

Q7. Ja Tu domā par to, kā jūties, kāda ir Tava veselība un emocionālais stāvoklis, atzīmē, lūdzu, ar ko no minētā esi saskāries pēdējā mēneša laikā. Atzīmē visas Tev atbilstošās atbildes!

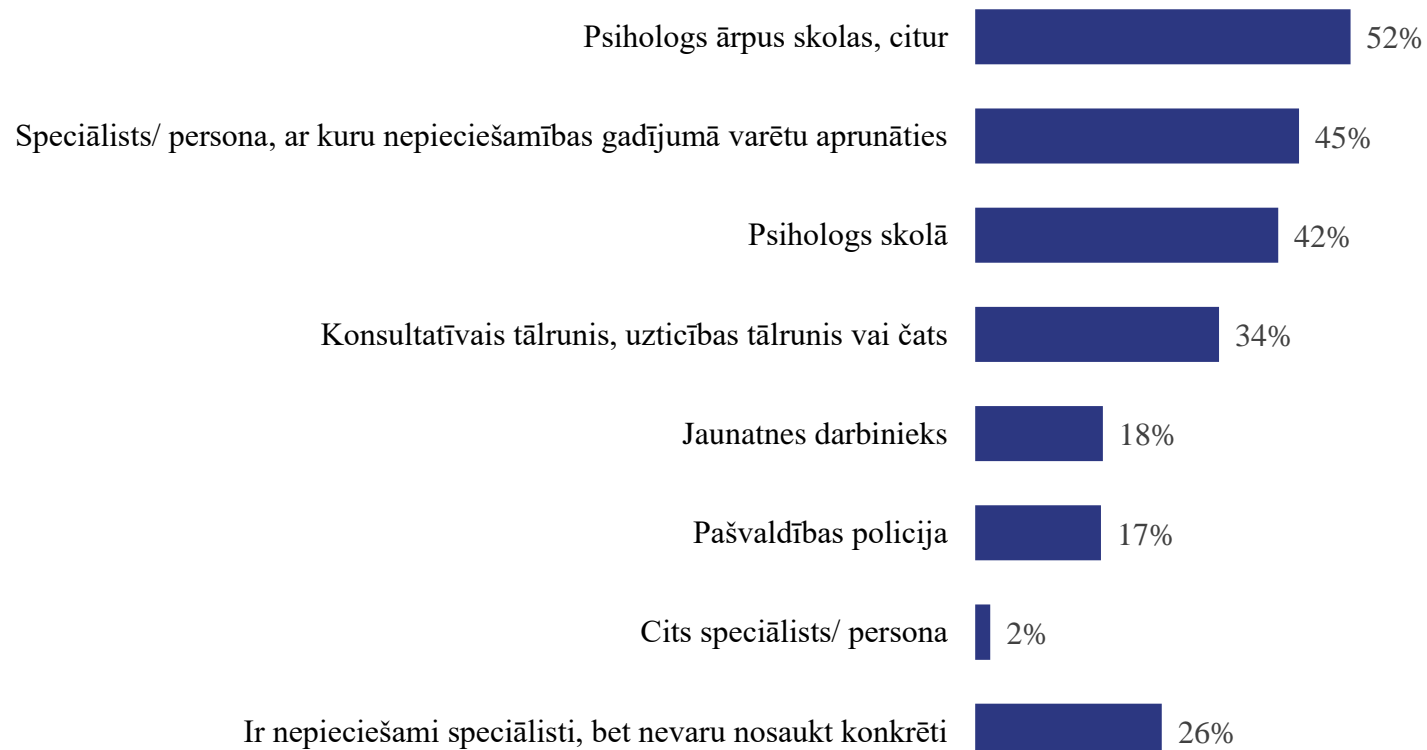
Mentālā veselība (3)

Kopumā **85% jauniešu novērtē, ka Jelgavas valstspilsētā būtu nepieciešami speciālisti**, lai palīdzētu jauniešiem gadījumos, kad tas nepieciešams. **52% jauniešu norāda, ka nepieciešams psihologs ārpus skolas** (42% norādījuši, ka nepieciešams psihologs skolā), 45% norāda, ka nepieciešams **speciālists vai persona, ar kuru nepieciešamības gadījumā varētu aprunāties**. Aptuveni katrs trešais jauniešs norāda uz **konsultatīvā tālruna** nepieciešamību. 18% kā atbilstošu speciālistu, kas varētu sniegt palīdzību, norāda jaunatnes darbinieku, bet 17% – pašvaldības policiju. Jāuzsver, ka katrs ceturtais jauniešs uzskata, ka speciālisti nepieciešami, bet konkrētus nevar nosaukt.

Kopumā dati liecina, ka **lielāku nepieciešamību jaunieši izsaka nevis pēc veselības aprūpes speciālistiem, bet uzticības personām.**

Q8. Kuri no šiem speciālistiem, Tavuprāt, ir nepieciešami Jelgavas valstspilsētā, lai palīdzētu jauniešiem gadījumos, kad tas nepieciešams?

85% respondentu uzskata, ka **speciālisti ir nepieciešami**

Informācijas ieguves avoti

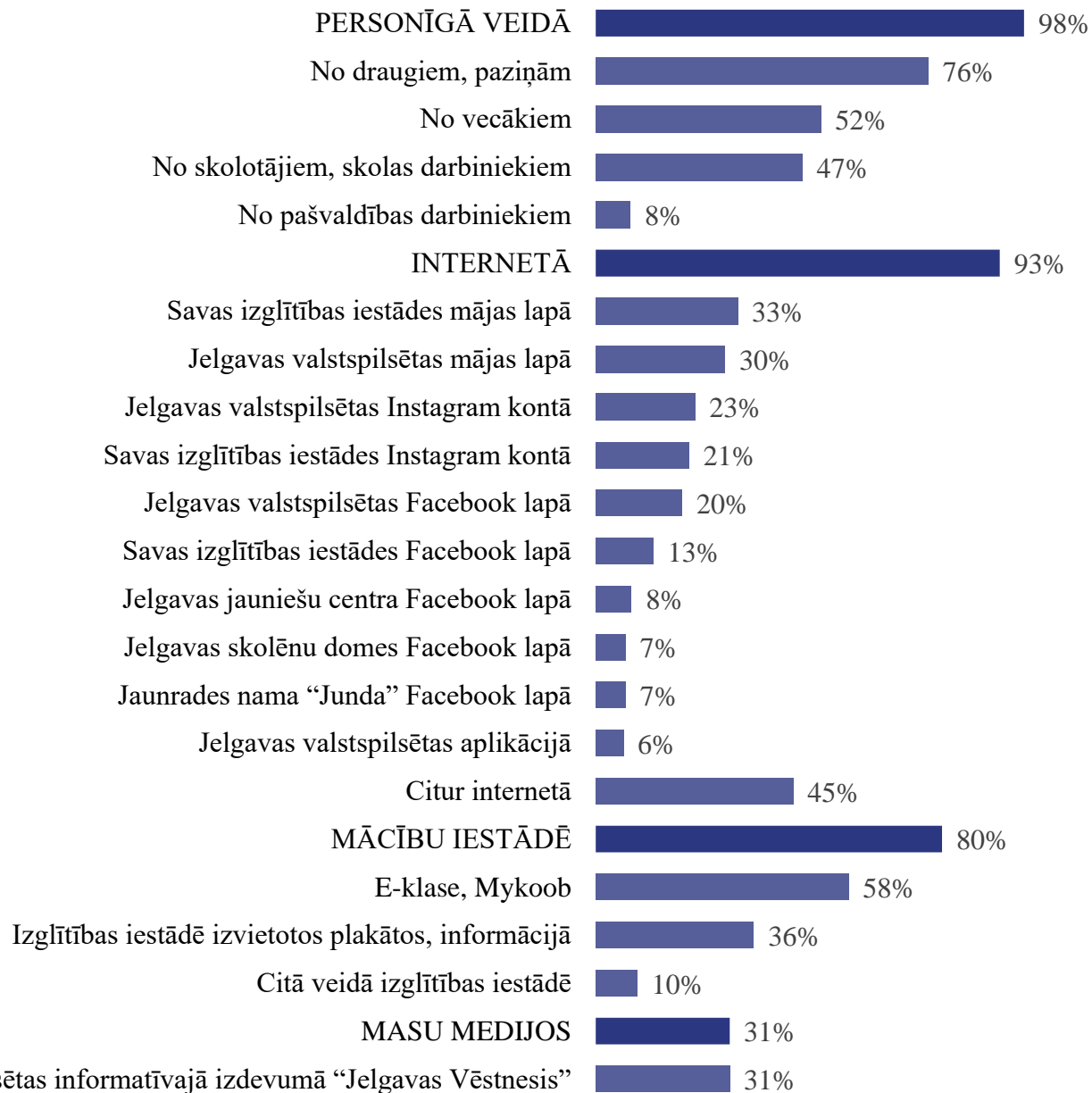

Ērtākie informācijas ieguves avoti (1)

Aptaujas anketā jaunieši tika lūgti norādīt sev ērtākos informācijas ieguves veidus par dažādām iespējām. Visbiežāk **kā ērtākie informācijas avoti norādīti**: no draugiem un paziņām (76%), e-klase vai mykoob (58%), no vecākiem (52%), no skolotājiem (47%), savas izglītības iestādes mājas lapā (33%).

Q9. Kur Tev ir visērtāk iegūt informāciju par dažādām Tev pieejamām iespējām izglītībā, brīvajā laikā, nodarbinātībā u.c. ar jauniešiem saistītos jautājumos?

Atzīmē visas sev atbilstošās atbildes!

Ērtākie informācijas ieguves avoti (2)

Datu analīze sociāli demogrāfiskā griezumā liecina, ka dažādām mērķgrupām ir atšķirīgi ērtākie informācijas avoti. Piemēram, sievietes biežāk nekā vīrieši kā ērtu informācijas avotu nosauc savas izglītības iestādes Instagram kontu; 12-15 gadīgiem jauniešiem vecāki ir izteikti ērtāks informācijas avots, kā arī e-klase vai mykoob; 16-17 gadīgajiem izteikti ērtāks informācijas avots ir draugi un paziņas, bet izteikti retāk - sociālie tīkli un mājas lapas; pilngadīgiem jauniešiem, savukārt, izteikti ērtāks avots ir tieši sociālie tīkli, kā arī izglītības iestādē izvietota informācija.

Q9. Kur Tev ir visērtāk iegūt informāciju par dažādām Tev pieejamām iespējām izglītībā, brīvajā laikā, nodarbinātībā u.c. ar jauniešiem saistītos jautājumos?

Atzīmē visas sev atbilstošās atbildes!

Salīdzinājumā ar visiem respondentiem, iezīmējas ■ augstākas ■ zemākas atšķirības

	Visi	Dzimums		Vecums			Pamatizglītība	Vidējā vispārējā izglītība	Izglītība	
		Vīrietis	Sieviete	12 - 15	16 - 17	18 - 25			Vidējā profesionālā izglītība	Augstākā izglītība
PERSONĪGĀ VEIDĀ	98	98	98	98	99	97	98	100	100	98
No draugiem, paziņām	76	74	78	66	84	79	66	77	88	86
No vecākiem	52	56	48	66	53	36	67	49	56	26
No skolotājiem, skolas darbiniekiem	47	47	48	47	51	45	50	55	45	44
No pašvaldības darbiniekiem	8	12	5	6	8	11	8	5	9	9
INTERNETĀ	93	91	94	92	91	96	92	95	89	98
Savas izglītības iestādes mājas lapā	33	28	37	34	29	36	33	42	20	51
Jelgavas valstspilsētas mājas lapā	30	32	28	33	32	23	36	32	24	16
Jelgavas valstspilsētas Instagram kontā	23	17	27	22	19	28	24	25	14	28
Savas izglītības iestādes Instagram kontā	21	14	28	18	16	32	18	22	14	47
Jelgavas valstspilsētas Facebook lapā	20	18	21	15	12	35	16	11	13	37
Savas izglītības iestādes Facebook lapā	13	14	13	9	9	24	10	4	10	37
Jelgavas jauniešu centra Facebook lapā	8	9	7	8	6	11	8	5	7	7
Jelgavas skolēnu domes Facebook lapā	7	9	5	6	7	8	7	5	7	2
Jaunrades nama "Junda" Facebook lapā	7	9	5	7	7	5	7	8	6	2
Jelgavas valstspilsētas aplikācijā	6	9	4	6	7	7	7	4	7	5
Citur internetā	45	53	38	46	54	32	48	48	57	19
MĀCĪBU IESTĀDĒ	80	80	80	80	83	75	82	84	82	72
E-klase, Mykoob	58	61	56	71	67	33	72	59	70	12
Izglītības iestādē izvietotos plakātos, informācijā	36	34	38	31	31	47	35	45	19	58
Citā veidā izglītības iestādē	10	10	9	10	7	12	12	11	6	16
MASU MEDIJOS	31	26	34	37	28	25	39	27	18	19
Jelgavas valstspilsētas informatīvajā izdevumā "Jelgavas Vēstnesis"	31	26	34	37	28	25	39	27	18	19

